

ለጅጅ ሃገር ጋር ጋጋጠን
ፎገር ገሃ...
ሃገር ለጅጅ ለፍገጠጠጠጠ
ለፍገጠጠጠጠ ሃጋፍጠጠ...
ለጅጅ ሃገር
ሀዕቅፍገጠጠ ሃጅፍጋ...

6 + 6 * 6022 A.L.

Dankwoord

Speciale dank is verschuldigd aan Liesbeth Weijs-Bosje. Haar bijdrage aan de totstandkoming van dit boek is van onschatbare waarde voor mij geweest. Inspirerend, enthousiast, met veel deskundigheid en geduld heeft zij mij bijgestaan. Ook José Hattink-Blom die heeft meegelezen wil ik danken voor haar feedback. Eveneens is veel dank verschuldigd aan mijn partner Ineke Quaak die met veel geduld en toewijding de laatste controles op mijn werk heeft verricht. Zonder hen was het boek nooit tot stand gekomen.

Berthoo Lammers

Berthoo Lammers

De smaak van Korenwijn

Deel III

De Bittere Beker

2022

UITGAVE WWW.DESMAAKVANKORENWIJN.NL

<i>Druk</i>	2022 Tweede druk
<i>Omslagontwerp</i>	Berthoo Lammers
<i>Illustratie omslag</i>	Kasteel Boitzenburg, Uckermark (Brandenburg, voormalig Oost-Duitsland)
<i>Redactie</i>	Liesbeth Weijs – Bosje
<i>Syllabus</i>	Berthoo Lammers
ISBN-I	9-78-9464-4843-3-5
NUR	400 - Non-fictie vrije tijd/algemeen

Gepubliceerd in eigen beheer

© 2022 Berthoo Lammers

Drukkerij **Ipskamp Printing Enschede**

Elke overeenkomst met bestaande personen, gebeurtenissen, plaatsen of entiteiten berust op louter toeval. Alle personages, gebeurtenissen, plaatsen en entiteiten zijn fictief en verhouden zich op geen enkele manier tot een werkelijkheid van bestaande personen, gebeurtenissen, plaatsen of entiteiten.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver.

De smaak van Korenwijn

Deel III

De Bittere Beker

Op een dag werd ik benaderd door wijlen mijn goede vriend en leermeester in het beoefenen van de jacht -Herman Fousert- voor een bijzondere opdracht. Het schrijven van een trilogie over onze gezamenlijke belevenissen in en rondom een jachtveld in Oost-Duitsland. Dat werd "*De Smaak van Korenwijn*" bestaande uit drie delen, deels gebaseerd op onze ervaringen.

Uit de bijna onuitputtelijke bron van ons beider ideeën en gebeurtenissen hebben we een verhaallijn geëxtraheerd die ik met veel enthousiasme als fundament heb gebruikt voor het beschrijven van onze gemeenschappelijke ervaringen. Deel I genaamd: ".30 – 06", deel II "*De Vergelding*" en deel III "*De Bittere Beker*". Het resultaat is een spannende trilogie waarbij bedrog, vernedering, passie en egoïsme elkaar kruisen in het jachtveld.

Onder dankzegging voor zijn bijzondere inspanningen, analyses en correcties teken ik,

Met de U bek.·. gev.·. van H.·. en T.·., Uw U heilw.·. medebr.·.
in de Koninklijke Kunst.

Br.·. Berthoo Lammers

...Ik hoop hiermee aan Uw opdracht te hebben voldaan...

Herman Fousert is in 2020 afgereisd naar het Eeuwige Oosten.

Oude kaart met de omgeving van Boitzenburg en haar jachtgebieden.

Deel I “.30-06”

Wat voorafging

Een Nederlandse jachtheer, Jacques In 't Gooi betrok met zijn vrouw, Violetta de Wit, in 2008 een jachthuis annex landgoed, “Klein Schorfheide”, vlak onder het idyllische plaatsje Fürstenwerder diep in het voormalige Oost-Duitsland. In het karakteristieke, deels uit veldstenen opgetrokken jachthuis, leidde hij een teruggetrokken leven. Regelmatig nodigde hij een groep jagers uit voor een drijfjacht. Zo ook in december 2013. Na afloop werd de gastheer dood op een jachtkansel aangetroffen. Getroffen door een kogel met het kaliber ‘.30-06’. Inspecteur Friedhelm Wolff stond voor een moeilijke opdracht. De naïeve vrouw van In 't Gooi, Violetta de Wit, woonde in Nederland en verdiende daar de kost. Met enige regelmaat bezocht zij hem op het landgoed waar hij een anoniem dubbelleven leidde waarin financiële uitbuiting van vrouwen, oplichting van vrienden en kennissen centraal stond. Direct na de moord op Jacques in 't Gooi zijn graaf Von Falkenhagen zu Feldberg en Esther Anna Neuman naar Sint-Petersburg verhuisd. Jaren later keerden zij terug naar het jachthuis “Klein Schorfheide” waar ze zich definitief vestigden. Ondanks de vele inspanningen van de deskundige en gedreven inspecteur Friedhelm Wolff werd door het ontbreken van wettig en overtuigend bewijs de moord nooit opgelost.

Deel II “De Vergelding”

Het vervolg

Violetta keert, overmand door verdriet, terug naar Nederland waar ze voor enkele jaren in een Friese psychiatrische kliniek wordt opgenomen. Na haar ontslag besluit ze, op uitnodiging van Herbert de Vaux en Berthold Schaapman, nog eenmaal terug te keren naar haar jachtgebied waar ze een passionele vorm van haat ontwikkelt als ze denkt te weten wie de dader is van de moord op haar man. Echter, ze is niet meer bij machte om te relativeren en stort zichzelf en anderen in het ongeluk.

Het verhaal beschrijft de vastberadenheid van een vrouw die verblind door haat, een roekeloze jacht begint op degene waarvan zij meent dat die haar leven heeft geruïneerd. Daarbij schuwt ze geen enkel middel dat de jacht haar biedt. Uiteindelijk grijpt de natuur in.

Deel III “De Bittere Beker”

De historie

Landgoed “Klein-Schorfheide”

Parmen, oktober 1994

Het is twee minuten over één in de middag als het laatste schot valt tijdens de drijfjacht. Het einde van de jacht wordt aangekondigd door het indringende geluid van de jachthoorn waarmee deze wordt afgeblazen. Kort daarna keert de rust weer terug in het bos. De drijfjacht op grofwild is ten einde in “Am Kiecker”, een beschermd oerbos in natuurgebied “Schorfheide-Chorin”. Het bos, dichtbij het plaatsje Parmen, is zo’n tweehonderdvijftig hectare groot en bestaat voornamelijk uit oude eiken- en beukenbomen. Op kansel drieëntwintig zit een jager nog na te genieten van het wild dat hij die ochtend heeft gezien. Het is een man van middelbare leeftijd, lang met een slank postuur. Hij draagt luxe jachtkleding inclusief dure Ierse Dubarry laarzen. Zojuist heeft hij volgens de jachtregels zijn geweer ontladen. Het zonlicht dat door de bomen heen schijnt weerkaatst op het zilveren beslag van zijn geweer, een Sauer, type Forest 202. kaliber .30-06. Een kaliber dat gebruikt wordt voor de jacht op grofwild. De fel brandende najaarszon staat laag aan de horizon, hetgeen erop duidt dat de winter in aantocht is.

Hij is van goede komaf en kan zich samen met zijn welgestelde vrienden tweemaal per jaar een drukjacht in het bos permitteren. Het bos waarin ook graaf Christoph von Arnim, aan wie het van oorsprong toebehoort, aanwezig is. Ook de drijvers, die noodzakelijk zijn om het wild in beweging te krijgen, komen uit de regio.

Tijdens de jacht werd bij het passeren van een groep drijvers op ruim vijftig meter voor de kansel, zijn blik getroffen door een vrouw. Langzaam liep ze voorbij zonder om te kijken. Door de camouflage was hij nauwelijks zichtbaar. Zij deed zijn hart

opnieuw sneller kloppen. Weer werd hij pijnlijk geconfronteerd met de gevoelens van een - voor hem - onbereikbare liefde. Zijn gedachten dwaalden af naar de tijd toen hij nog alleenstaand was en zij met haar vader mee mocht jagen. Hij herinnerde zich goed dat er altijd iemand om haar heen was die haar beschermde. Ook nu was zijn aandacht alleen gevestigd op de vrouw die voorbijliep. Hij had alleen nog oog voor haar. Het zonlicht zorgde ervoor dat haar lange blonde haren weerspiegelden in het felle licht.

Hij pakt zijn spullen bij elkaar, stopt die in zijn weitas en schouderd zijn geweer. Nadat hij van zijn drukjachtkansel is afgestapt loopt hij richting het hoofdpad dat zo'n tweehonderd meter verder ligt. Net voordat hij dat bereikt ziet hij haar opnieuw. Het is Annabelle von Arnim. De enige en knappe dochter van zijn goede vriend, graaf Christoph von Arnim. Zijn hart bonst in de keel. Hij weet dat de beantwoording van de wederzijdse gevoelens een enorme druk zal leggen op de broederschap waar Von Arnim en hij gezamenlijk deel van uitmaken. Regelmatig bezoekt hij kasteel Boitzenburg waar Von Arnim woont. Ze voeren er diepgaande gesprekken over de zingeving van het leven of over een bouwstuk¹ dat wordt opgeleverd door een van hun medebroeders van de Vrijmetselaarsloge 'Zum Schwarzen Adler' in Berlijn. Dat genootschap kent een lange geschiedenis en heeft broederschap hoog in het vaandel.

Annabelle von Arnim verheugt zich altijd op een bezoek van de vriend van haar vader aan het kasteel en probeert dan ook aanwezig te zijn als hij daar een afspraak heeft. Al is het maar om een glimp van hem op te vangen. Ook weet ze uit betrouwbare bron dat hij zelf een platonische relatie heeft. Een huwelijk dat

¹Bouwstuk: Een bouwstuk is een toespraak van een Vrijmetselaar, lid van de eigen loge of van een andere, die tijdens een logebijeenkomst wordt gegeven. Ze geeft de persoonlijke visie van de spreker over een bepaald cultureel, maatschappelijk, wetenschappelijk of filosofisch thema en kan in principe over alles gaan, behalve over politiek of religie. Dat zijn immers twee thema's die polariserend werken.

door zijn intimi meer als een 'overeenkomst' wordt gezien dan als een liefdevolle relatie. Niet dat ze dat als een legitimatie gebruikt om haar affectie aan hem te tonen, maar ook zij kan de liefde voor hem eenvoudigweg niet bedwingen. Ook zij voelt dat hij gevoelens van genegenheid voor haar heeft, waaraan hij niet kan toegeven. In de adellijke kringen waar zij vertoeft zijn relaties min of meer voorbestemd. Inmenging in een dergelijke familiehiërarchie wordt alleen geaccepteerd als haar vader daaraan zijn toestemming verleent.

Nu zijn ze door het toeval voor het eerst, zij het kort, even alleen. Zelden is zij een dergelijke aimabele gentleman tegengekomen. Hij is vermogend, heeft charisma en straalt een zekere statuur uit. Ze voelt de hartstocht voor hem. Als ze hem nadert voelt ze de opwinding die zich van haar meester maakt.

'Hé, dag Annabelle, hoe ging het?' vraagt hij belangstellend. 'Ik zag je een uur geleden nog voorbijkomen toen ik op de kansel zat.' 'Ja, goed,' antwoordt ze op bescheiden toon. Ze staart met haar hoofd naar de grond om haar gevoelens niet te hoeven verraden.

'Er is ten opzichte van vorig jaar veel geschoten en we hebben aardig wat wild in beweging gekregen,' zegt ze bedeesd.

'En jij..., wat heb jij kunnen bemachtigen?'

'Hm..., niet wat ik graag zou willen,' zegt hij terwijl hij haar aankijkt. Zij kijkt op en beseft feilloos waar hij op doelt. Ze voelt dat ook hij worstelt met zijn gevoelens. De zachte stem van hem bezorgt haar inwendig een serene rust die ruimte biedt om wederzijds voor elkaar open te staan. Ze weet dat ze nog nooit zo'n moment als nu heeft gehad met hem. Dat ze even alleen zijn en elkaar kunnen spreken. Haar gevoelens voor hem zijn groot, maar ze heeft daar altijd over gezweven, wetende dat elke verbale toenadering een risico met zich meebracht. Een risico met grote gevolgen. Toch voelt ze op dit ogenblik de liefde die zij van hem wil ontvangen. Ze kiest er bewust voor om er geen weerstand tegen te bieden. Het moment is te kostbaar.

Als hij ver genoeg in het bos is en voor haar staat kijkt hij links en rechts om zich heen, draait naar haar toe en legt beide armen op haar schouders.

‘Een mooie keiler, maar die moet ik nog ontweiden,’ zegt hij met een glimlach. ‘Oh... Waidmannsheil! Zal ik je daarbij helpen?’ Ze probeert zo zakelijk mogelijk te blijven, wetende dat elk woord door hem zal worden gewogen. ‘Waidmannsdank..., eh... ja dat is prima. Kom, dan lopen we ernaartoe.’

Verheugd als ze is dat hij van haar diensten gebruik wil maken, lopen ze verder het bos in, richting de kansel. Als ze aankomen bij de aanschotplaats legt ze plotseling haar hand op zijn rug. Een reflex die hij accepteert. De genegenheid die het contact veroorzaakt is voelbaar en hij staat het gewillig toe. Hij weet dat er niemand is die hen op dit moment kan gadeslaan. Bij de kansel aangekomen staan ze stil.

‘Daar ligt het zwijn,’ zegt hij al wijzend in noordelijke richting. Ze reageert niet.

‘Gaat het wel goed met je?’ vraagt hij op zachte toon. Ze kijkt op. ‘Niet altijd...,’ stamelt ze. ‘Ik heb het er moeilijk mee. Er gaat geen dag voorbij dat ik niet aan je denk.’

Hij wrijft haar haren uit haar gezicht. Voor het eerst kijkt hij haar sinds lange tijd van heel dichtbij in haar ogen.

‘Ik ... eh... heb de laatste tijd, als ik je vader bezoek, gemerkt dat je nogal op mij gesteld bent. Ik voel dat natuurlijk ook. Je weet...ik eh ...mag jou ook ontzettend graag maar ik kan en mag daar niet aan toegeven. Besef dat ik daar anders heel veel mee op het spel zet.’

Zwijgend knikt ze naar hem. Elk woord wat hij zegt komt bij haar binnen en doet haar hart sneller kloppen. Ze voelt dat ze opgewonden raakt van hem.

‘Ik weet het...ik weet het...maar ik kan ook mijn gevoelens voor jou moeilijk onderdrukken. Het doet pijn...heel veel pijn...’

‘We kunnen elkaar niet blijven ontmoeten, het spijt me.’

Ze buigt haar hoofd naar beneden en kijkt naar het zwijn dat verderop ligt. Dan haalt ze een mes uit haar holster en maakt aanstalten om te gaan ontweiden.

'Wacht,' zegt de graaf. Hij kijkt nogmaals om zich heen en ziet dat het bos verlaten is. Alle jagers en drijvers zullen inmiddels bij de vaste verzamelplek in het bos zijn om daar het tableau te leggen. Hij pakt haar hand waarmee ze het mes vasthoudt. Ze laat het direct vallen. Langzaam trekt hij haar naar zich toe terwijl hij zijn ogen op haar gericht houdt. Dan drukt hij haar hoofd tegen zijn warme borst. Hij slaat zijn armen om haar heen en duwt haar nog intenser tegen zich aan. Nog nooit hebben ze elkaars warmte zo lijfelijk mogen voelen. Ze heeft moeite haar gedachten te ordenen en beseft dat ze een grote fout maakt als ze toegeeft aan haar gevoelens. Terwijl ze geniet van zijn aanwezigheid werpt hij zijn jas op de grond. Ze heft haar hoofd op en zoent hem. Gewillig laat zij zich neerleggen en absorbeert hij haar gevoelens voor hem. In de minuten die volgen delen ze intens de wederzijdse zo onbereikbare liefde voor elkaar. Eindelijk wordt haar vurige liefde voor hem beantwoord nadat ze die jarenlang heeft verdrongen.

Het intense verlangen naar elkaars genegenheid wakkert de opwindning aan als ze verstrengeld in elkaars armen liggen. Intens bedrijven ze de liefde die zo ver weg leek. Dan ineens... verslappen hun lichamen onder de herfstzon en komt het besef. Ze tilt haar hoofd iets op en kijkt naar links of ze daadwerkelijk nog alleen zijn. De enige beweging die ze waarneemt is een kleine boomklover die op een jonge beukenboom vanaf beneden naar boven tegen de boom al cirkelend omhoog kruipt.

Een moment liggen ze ontspannen en liefdevol in elkaars armen. 'Ik wil dat je voor altijd bij mij blijft,' zegt ze terwijl ze hem over zijn gezicht streelt. 'Het kan niet..!'

Hij haalt zijn vingers door haar blonde haren.

'Goh, wat heb ik hiernaar verlangd,' zegt ze.

'Ik ook, maar laat je vader het niet te weten komen! Er staat veel op het spel, heel veel! Kom, anders vat je kou!'

Langzaam trekt hij haar omhoog. Zij brengt zijn hoofd naar haar gezicht en fluistert in zijn oor: 'Dank je voor het fijne moment. Ik zal zwijgen...altijd! Ik beloof het je!'

Hij veegt een traan van emotie bij haar weg en beantwoordt haar opmerking met een innige omhelzing. Ze genieten na van de warmte en passie die ze met elkaar hebben gedeeld. Nog nooit heeft ze zoveel voor een man gevoeld als vandaag. Ze koestert het moment van de ontlading nu ze zo intens de liefde hebben bedreven. Ze weet ook dat ze nooit, maar dan ook nooit definitief tot elkaar kunnen komen en dat ze beiden hun eigen weg zullen moeten gaan. Het verlangen naar hem is onweerstaanbaar groot, maar evenzo onbereikbaar.

‘Ik moet gaan, mijn Günther wacht op mij bij het tableau waar het wild ligt.’

‘Ik weet het schat, ik ontweid het zwijn wel even, ga jij maar vast.’

Als ze alleen terugloopt, is ze zich nog nauwelijks bewust van de consequenties. Het hevige verlangen om iemand te mogen beminnen doet haar lichaam nog gloeien van de hartstocht die ze heeft gegeven. Langzaam en in gedachten verzonken loopt ze, vermoeid als ze is, weer terug richting het hoofdpad. Ze realiseert zich dat ze vanaf dit moment een geheim met zich meedraagt. Een geheim waarmee ze moet dealen. Een openbaring ervan is uitgesloten omdat het verschrikkelijke consequenties teweeg kan brengen. Familie en vrienden zouden uit elkaar vallen.

Ze vertrouwt erop dat, hetgeen er zojuist is gebeurd, nooit zal uitkomen en tussen hen beiden verborgen zal blijven. Als dat kan.... Ze beseft dat haar verdere levensweg hierdoor een enorme wending heeft gekregen. Een weg die vele confrontaties in de toekomst zal kennen, waarbij het geheim dat ze gemeenschappelijk delen zal worden beproefd. Nog ongewis over hoe dit ene moment van samenzijn hun verdere leven zal gaan beheersen. Waarbij passie en liefde onbereikbaar zullen blijven. Waarbij de kwellling van de onbeantwoorde liefde hun toekomst zal bepalen.

*De pijn zal komen en elk moment voelbaar zijn,
...elk moment van de dag....*

"Templin"

Gymnasium, zomer 2008

Ik was nog maar dertien jaar oud toen mijn ouders mij naar het gymnasium stuurden in Templin. Een mooi, statig gebouw, gelegen aan de Feldstrasse dat aan ruim vijfhonderd scholieren plaats bood. De eerste weken liep ik stralend van trots rond toen ik hoorde dat mij de kans geboden werd om mijn toekomst zelf te mogen bepalen. Hoe jong ik ook was, het besef dat het volgen van een goede opleiding de enige mogelijkheid was om mij verder te ontwikkelen, had ik al vroeg op mijn netvlies. Kennis die leidde tot zelfontwikkeling was een van de basiselementen om in de toekomst het voormalige Oost-Duitse platteland vaarwel te kunnen zeggen. In alle andere gevallen was je in principe veroordeeld om in de voetsporen van je vader en moeder te treden. Dat ik mocht studeren als 'Anna, een eenvoudig meisje van de camping', althans zo voelde ik dat destijds, versterkte mijn zelfvertrouwen. Het maakte mij uniek, alsof 'meisjes van een camping' niet zouden kunnen studeren. Nee, ik behoorde niet tot die voorbestemde klasse die voor en na 'Die Wende' als vanzelfsprekend naar het gymnasium ging. Of zij daartoe geschikt waren, was van secundair belang. Kinderen van een notaris gingen gewoonlijk niet naar de ambachtsschool en meisjes van een camping destijds niet naar het gymnasium. Natuurlijk, in de regio was het algemeen bekend dat mijn vader een camping beheerde en daarom wekte het alomteverbaasd dat ik uiteindelijk werd toegelaten. Als er in mijn omgeving gesproken werd over deze school in Templin, dan was dat voor mij een utopisch begrip. Een ultieme vervolgopleiding, althans zo interpreteerde ik dat destijds. De gedachte hoe dit allemaal bekostigd diende te worden kwam niet bij mij op ondanks dat het financieel veel impact had op ons gezin.

De keerzijde was dat mijn vader bij de werkzaamheden op de camping steeds meer op zichzelf aangewezen was, hetgeen hij betreunde alhoewel hij dat niet duidelijk liet blijken. Er was tenslotte altijd wel wat te doen. Toch toonde hij een zekere

gelatenheid, alsof hij het jammer vond dat ik hem niet meer met zijn dagelijkse activiteiten kon helpen. Maar misschien kwam het ook wel omdat ik daardoor minder in zijn nabijheid was. Het was tot voor mijn toelating op het gymnasium vanzelfsprekend dat ik meehielp op de camping. In het dorp was het niet alleen gebruikelijk dat je een steentje bijdroeg, zeker als je ouders een bedrijfje hadden, maar ook noodzakelijk. Na 'Die Wende' probeerde je de herinneringen uit de communistische tijd zo snel mogelijk te vergeten hetgeen je niet beter vorm kon geven dan je te oriënteren op het Westen. De jeugd wilde immers snel afscheid nemen van de geschiedenis waar hun ouders mee waren opgegroeid.

Ik hielp graag mee op de camping in Conow. Een plaatsje met iets minder dan driehonderd inwoners waar iedereen elkaar kende. In mijn kindertijd troffen we elkaar vaak in de zomer bij de Carwitzer See waar we zwommen. Ik maakte deel uit van een enthousiaste en zeer toegewijde gemeenschap. Het relatief hoge aantal kinderen garandeerde destijds de kwaliteit van het leven in ons dorp. Het was de enige camping in mijn kleine dorpje die veelal werd bezocht door toeristen met een wat dromerige afstand tot de maatschappij. Die de werkelijkheid van het harde dagelijkse leven wensten te ontvluchten om vervolgens enkele weken in soberheid door te brengen. Mijn vader hield van deze mensen, ze bezorgden geen overlast noch vernielden ze andermans eigendommen en dat was hetgeen hij erg op prijs stelde. Geen kabaalmakers, maar mensen die dicht bij de natuur stonden.

Ik heb vaak getracht mij te verplaatsen in de gedachten van die wereldverbeteraars, maar wat voor moeite ik ook deed, een echte klik kreeg ik niet met ze. Ik heb mensen zien stuntelen met het opzetten van de tent, maar had enorme bewondering voor de wijze waarop ze 's avonds weer in staat waren om een eenvoudige maaltijd te bereiden en deze aten alsof ze in een sterrenrestaurant zaten. Dat ontlokte bij mij een zekere vorm van respect. Mijn vader ging er handig mee om. Het waren bezoekers

die in ieder geval voor brood op de plank zorgden. Het was hem er alles aan gelegen om het de gasten zo goed mogelijk naar de zin te maken.

Al met al hadden we een gezellige camping waarin zelfredzaamheid van de gasten hoog in het vaandel stond. Daarnaast werd er ook het nodige georganiseerd. Met talrijke activiteiten bezorgden we de bezoekers veel vreugde. Het in de buurt gelegen kleine sportcentrum met sportveld werd gebruikt voor sociale bijeenkomsten en privéfeesten. Ook hielp ik de natuurbeschermers actief mee om het dorpsgebouw te behouden en te verfraaien. Vanaf de camping keek ik uit op de kerk van Conow die exact het dorpscentrum aanduidde. De toren kwam ver boven de boomtoppen uit en was in neogotische stijl gebouwd. Het boeide me van jongs af aan dat deze stijl in het interieur van de kerk terug te vinden was. Helaas heeft de constructie tijdens de oorlog en de daaropvolgende verwaarlozing grote schade opgelopen, zodat een deel van de kerk tijdelijk werd gesloten en herstelwerkzaamheden plaatsvonden. Mijn vader richtte de "*Förderverein Conower Kirche eV*" op, zodat de kerk in het dorp bleef bestaan en kon worden gerestaureerd! Ik ging regelmatig naar de kerk om de verbouwing te volgen en zag hoe die een moderne metamorfose onderging. Dat was hetgeen mij ook intrigeerde. De bestaande kunst, een weerspiegeling van de kruisgang, ervaarde ik als jong meisje als een ware kunstroute. Ik raakte er zo door gefascineerd dat ik toen al wist dat kunst een belangrijk stempel zou drukken op mijn verdere loopbaan. Ook hadden we – hoe toevallig – een meesterschilder in ons dorp waar mijn belangstelling naar uitging. Regelmatig bezocht ik hem in zijn atelier. Henri Marie Lammé, hij was een beetje een zonderling die incidenteel zijn werken exposeerde en er regelmatig een verkocht wat hem in staat stelde om in zijn levensonderhoud te voorzien. Zijn werken fascineerden mij en versterkten mijn interesse voor de kunst.

Op de camping deed mijn vader alle technische klussen. De hele dag was hij bezig met het onderhoud aan het terrein en de

gebouwen. Zo deed hij elke ochtend zijn ronde. Ik vond het geweldig om bij hem te zijn. Hij genoot zichtbaar van zijn werk maar ook van mijn jeugdige aanwezigheid. Daarentegen ontving mijn moeder altijd de campinggasten, deed de inschrijvingen en de boekhouding. Ik heb mij er altijd al over verbaasd dat ik op voorspraak van mijn moeder de kans kreeg om te studeren, terwijl ik mij destijds wel afvroeg hoe mijn ouders dat zouden gaan bekostigen.

‘De financiën zijn een taak van je moeder Anna, ik hoef het allemaal niet te weten,’ zei mijn vader. ‘We hebben het beste met je voor, dus ik gun je ook het beste.’

Natuurlijk zag mijn vader in dat, wilden zijn kinderen een toekomst hebben, studeren onontkomelijk was. Op een zomeravond in juni zei ik tegen mijn vader: ‘Pappa, wat zou je ervan vinden als ik in september kunstgeschiedenis ga studeren, althans iets in die richting?’

Hij draaide zich om en keek mij met een verweesde blik aan.

‘Jij...!?! Kunstgeschiedenis?’ vroeg hij verbaasd.

‘Ja, kunstgeschiedenis, in ieder geval iets in die richting.’

Hij verwachtte het totaal niet.

Nog nooit had mijn vader opgemerkt dat ik belangstelling toonde voor kunst. In alle opzichten leek ik wat dat aangaat totaal niet op hem. Ik zie nog hoe hij mij toelachte, beter gezegd uitlechte. Niet om het feit dat ik wilde studeren, maar dat ik op veertienjarige leeftijd al de term kunstgeschiedenis uitte als de opleiding die mijn verdere leven zou gaan beïnvloeden. Als ik het over beroemde schilderijen had glimlachte mijn vader: ‘Ik heb altijd al gedacht dat je die kant van je moeder hebt meegekregen. Anna, schilderijen kijken is nog geen kunstgeschiedenis, maar je moet je hart volgen, want dat klopt altijd.’

Hij legde mij dan ook geen strobreed in de weg. Uiteraard stimuleerde mijn moeder mij in mijn keuze. Zij wist hoe leergierig ik was en welke eigenschappen ik bezat.

‘Dan moet je wel eerst naar het gymnasium voordat je überhaupt naar de universiteit kunt,’ zei ze. ‘Ik stel voor dat ik je inschrijf in Templin.’

En zo gebeurde het.

Opgetogen was ik toen ze dat voorstelde... naar het gymnasium in Templin... ik denk dat ik het enige kind in Conow en omgeving was die naar Templin mocht. Toen ik uiteindelijk in de zomer, een maand na de inschrijving, de bevestiging ontving dat ik was toegelaten ging er letterlijk een wereld voor mij open. Het voelde alsof ik de toelating aan iemand anders te danken had, zo uniek vond ik het, maar ik maakte mij meer zorgen of ik wel geaccepteerd zou worden door mijn leeftijdsgenoten, dan wat voor een opleiding ik zou moeten volgen. Ik moest nieuwe vrienden maken, vrienden die van een geheel andere komaf waren. Vanaf het begin op het gymnasium voelde ik mij meer en meer een buitenbeentje. Het 'campingmeisje' noemde men mij op school. Ook de docenten zagen het als een bijzonderheid dat ik überhaupt als dochter van een campingeigenaar op de school was toegelaten. Maar toch hielpen ze mij direct als ik meldde dat ik problemen had met de te behandelen stof. Het gymnasium was er dus blijkaar toch voor iedereen, ongeacht je afkomst.

Natuurlijk dacht ik dat het allemaal niet te bekostigen was, maar mijn moeder knipoogde alleen maar als ik het erover had. 'Maak je geen zorgen Anna, je bent jong en je gaat het redden. Over geld daarentegen moet jij je niet ongerust maken. Dat heb ik voor je apart gelegd.'

Ik herinner mij nog de eerste schooldag. Een introductieochtend waarop ik kennismaakte met mijn medeleerlingen, docenten en een decaan die mij een map aanreikte waar op de cover mijn naam gestanst was.

"Anna Mayer" prijkte er op de lederen kaft. Er zat een prachtig donkerblauw lint omheen en binnenin de map was een roodkleurige adelaar afgedrukt, het wapen van de stad Templin. Verder bevatte de map wetenswaardigheden over het gymnasium, een soort schoolreglement en een bijlage over de historie van de school. Voldaan kwam ik na de eerste schooldag thuis en toonde het mijn ouders. Mijn moeder straalde tevredenheid uit en was trots. Toch merkte ik ook een vorm van onzekerheid.

Een vreemde, bij tijden gereserveerde houding die ik niet thuis kon brengen.

Wel zag ik dat mijn vader stil genoot van mijn succes. Dat ik, in tegenstelling tot wat hij mij adviseerde, wel mijn eigen weg had gevolgd. Maar ook hij leek het onderwerp 'studeren' te willen mijden. Als ik hem glimlachend aankeek draaide hij na een bevestigend knikje zijn hoofd van mij af. Alsof er iets tussen ons in stond. Het bezorgde mij een gevoel alsof hij op de een of andere manier mij toch ook weer niet het succes gunde. Hij kon zich eenvoudigweg niet voorstellen dat het zijn dochter was die daar stond. Zijn dochter, die geheel op eigen kracht de middelbare school afrondde en klaar was om een echte vervolgopleiding te kiezen... de universiteit...

"Cambridge university"

Cambridge University Library, winter 2018

In de zomermaanden die volgden maakte ik een definitieve keuze. Ik voelde dat mijn moeder mij stimuleerde om wat met mijn goede cijferlijst te doen. Een universitaire opleiding leek uitgesloten voor mij omdat ik meende dat juist daarvoor de financiële middelen ontbraken. Ze had mij al naar het gymnasium in Templin gestuurd dus hoe kon ze dan ook nog in de gelegenheid zijn om een dure opleiding aan een universiteit te betalen? Algauw werd duidelijk dat mijn moeder alles op alles zou zetten om, ongeacht de studierichting die ik zou kiezen, het tot een succes te maken. De universiteit van Berlijn leek een prima optie, maar voor de studierichtingen *History of Art of Human, Social, and Political Sciences* werd ik gedwongen om naar Cambridge University in Engeland te gaan, hetgeen een schier onmogelijke opgave leek. Maar ik kreeg het vertrouwen van mijn moeder en haar vastberadenheid gaf mij de doorslag om het te proberen. Aldus waagde ik de gok en zocht ik, inmiddels vierenhalf jaar geleden, contact met de universiteit. Tot mijn grote vreugde werd ik ingeloot. De cijfers die ik behaald had op het gymnasium in Templin bleken voldoende voor toelating. Alhoewel mijn vader er zich in eerste instantie tegen verzette staakte hij de strijd toch gauw. Hij zag ook in dat, als hij zich tegen mijn keuze zou verzetten, hij onze broze relationele en innige band daarmee op het spel zou zetten. Het was symptomatisch de laatste jaren, hoe meer hij tegen mijn keuzes inging, hoe minder hij bereikte en hoe breekbaarder onze onderlinge relatie werd. Het zat gewoon in mijn karakter. Als ik ergens mijn zinnen op had gezet kon niemand mij dat meer uit mijn hoofd praten.

Toen ik in het voorjaar van 2014 aankwam in Cambridge besepte ik dat ik voor het eerst echt alleen was. Geen vrienden om mij heen en ik moest mij zien te redden in een grote studentenstad waar je eerder een nummer was dan een student met een naam. Het duurde dan ook niet lang of ik ging op zoek naar 'lotgenoten'. Studenten die eveneens uit Duitsland afkomstig waren, zodat je

in ieder geval wat aanspraak had. Met de vakken Latijn en Grieks die ik in Templin op het gymnasium gevolgd had, kwam ik tenslotte niet veel verder. Mijn moeder zei dat ze via een kennis redelijk snel een kamer gevonden had in Cambridge. Wie die bekende dan wel niet was, daar liet ze zich niet over uit. En zolang zij het niet wilde vertellen, vroeg ik er ook niet naar. Tot mijn verrassing was het een prachtige goed geoutilleerde zolderkamer gelegen aan de 'Brookside Ln', op loopafstand van de 'River Cam' en niet ver van de Botanische Tuin. De afgelopen jaren bezocht ik die tuin vaak. Het gaf mij een zekere afleiding om daar de tropische vlinders te observeren. Je was even weg van de oude, conservatief ogende collegezalen. Vlinders volgen in hun vlucht werd voor mij een boeiende bezigheid. Maar ook nietsvermoedende insecten die met hun in drieën verdeelde lichaam en zes gelede poten eindigend in van haakjes voorziene kleefklauwtjes, bleven mij fascineren. Ik zag het gemak waarmee die insecten zich voortbewogen en hoe die vrijheid in schril contrast stond met mijn studentenleven. Een vaste route, jaren achtereen, van de universiteit naar mijn zolderkamer en vice versa.

Nu, vijf jaar later, zit ik al meer dan een week opgesloten in mijn studentenkamer. Buiten dwarrelt de eerste sneeuw van de winter gewillig naar beneden. Er vormt zich al vrij snel een witte deken in de stad. Het oude oliekachelkje op mijn kamer heeft grote moeite om overige ruimten op de zolderverdieping warm te krijgen. Op de bovenste verdieping van het historische pand zijn meerdere oude kamers waarin nog zes medestudenten, afkomstig uit diverse windstreken van onze aardbol hun 'thuis' hebben. Niet dat dat erg is, maar door de verschillende culturen kwamen vooral de diverse kookkunsten tot uiting gezien het feit dat ook zij de traditionele keuken aanhingen. Elke avond rook ik bij binnenkomst al wie er aan het koken was. Shamir, die Indisch kookte of Ramon die twee keer per week de geur van paella via de overloop mijn zolderkamer in slingerde. Het was een prettige bijkomstigheid van het studentenleven. We vormden een hechte groep, waren betrokken bij elkaars wel en wee en steunden elkaar

om de eenzaamheid wat te verdrijven. De meeste van mijn medestudenten gingen maar eens per half jaar naar huis waardoor ik mij een bevoorrecht mens voelde. Ik kon immers gaan wanneer ik wilde en reisde daarom, tot aan de dood van mijn moeder, eens in de twee maanden naar mijn familie. Ondanks de kleine irritaties die het studentenleven op een paar vierkante meter met zich meebracht, wisten we ons allen prima aan te passen. We beseften dat we op elkaar waren aangewezen. Ik merkte dat mijn medestudenten een grote mate van vrijheid genoten hadden doordat zij gewend waren om in een open democratie te leven wat bij ons nog maar slechts twintig jaar aan de orde was. Voor 'Die Wende' werd de economie en de politiek vanaf het begin van de oprichting van de DDR sterk gecontroleerd door de Sovjet-Unie en ik realiseerde mij dat het nog enige generaties zou duren voordat in mijn land het vertrouwen hersteld was.

Nog een paar dagen, dan ga ik een tijdje naar mijn vader in Conow. Terug naar de natuur. Weg van de studentenstad.

Elk jaar kijk ik er weer naar uit. Ook om weer Duits te spreken met elkaar. Heerlijk met mijn vader op jacht. Mijn moeder verheugde zich er altijd op dat ik meeging. We beleefden samen veel plezier op de drijfjachten die gehouden werden op de landgoederen van de graaf Von Arnim. Het leek wel op een familiebijeenkomst. Een geweldig samenzijn. Alle jachttafereelen hadden iets bijzonders in zich, iets mystieks. Niet alleen de jacht zelf, maar ook het jachthoornblazen, het tableau² leggen en het 'Schüsseltreiben'³ erna.

We voelden ons één grote familie totdat de dood van mijn moeder mijn leven danig veranderde. Toen besepte ik pas hoe kwetsbaar mijn zelfvertrouwen was. Het zal daarom dit jaar anders zijn. Het

² Tableau leggen: Het geschoten wild op een verzamelplaats in het bos op dennentakken uitstallen.

³ Schüsseltreiben: Na de jacht gezamenlijk een maaltijd nuttigen. Veelal vindt dit nog plaats daar waar de jacht gehouden is of het tableau gelegd is.

gemis van haar aanwezigheid zal voelbaar zijn op de twee jachtdagen, althans zo zal het door enkelen worden ervaren. In het bijzonder door mij. Haar bezieling, haar liefde voor de jacht heeft een diep gevoel van respect doen wortelen in mijn gedachten. Een onmetelijk gemis.

Mijn moeder, Annabelle is niet meer, verongelukt op een kruising bij het plaatsje 'Hassleben' in de Schorfheide, vlak bij Boitzenburgerland. Aangereden door een auto die haar geen voorrang verleende. 'Gewoon pech, domme pech!' werd er gezegd. Alsof het iedereen kon overkomen, maar het overkwam mijn moeder. Het voelde zo onrechtvaardig. Mijn zorgzame moeder. De enige met wie ik een zeer innige band had werd in een klap uit mijn bestaan weggerukt waarna mijn leven met haar plotseling veranderde in alleen maar dierbare herinneringen.

Het lijkt nog maar kortgeleden, maar inmiddels ligt het alweer enkele jaren achter mij. Ik verloor het dierbaarste wat ik bezat. Ik heb altijd gedacht dat mijn moeder samen met mijn vader oud zou kunnen worden. Dat ik ze later, als ik zelf kinderen zou krijgen, kon opzoeken op de camping in Conow. Die droombeelden van een toekomst die zo mooi had kunnen zijn, werden verstoord door iemand die simpelweg onachtzaam was. Ik weet het nog goed. Op een dinsdagmorgen werd ik uit de collegezaal gehaald door de decaan die mij de verschrikkelijke boodschap bracht. Het werd de moeilijkste periode in mijn leven. Er waren momenten dat ik dacht dat ik het verlies niet aan kon. Ik gunde mijn moeder haar leven, mijn vader zijn vrouw en mijn broer en mijzelf onze moeder. Ik zat op afstand, maar boekte met spoed een vlucht naar Berlijn en bleef daar twee weken totdat de begrafenis achter de rug was. Meer tijd had ik niet. Nooit meer zou ik met mijn moeder mijn gedachten kunnen delen.

In de tijd nadat mijn moeder was overleden werd duidelijk wie belangrijk waren in mijn omgeving. Ik kreeg inzicht in wie ik graag om mij heen had, bij wie ik helemaal mijzelf kon zijn en met wie ik mijn verdriet wilde en kon delen. Mijn broer Bernd belde

ik vaak. Gek genoeg leek het wel of er ook een stukje van de band met mijn vader was verbroken.

De contacten werden sindsdien minder intensief. Als de mogelijkheid zich voordeed ging ik eens in de drie maanden met de trein door de Kanaaltunnel naar Berlijn. Brussel-Keulen-Berlijn-Prenzlau. Het traject biedt voor de treinreiziger onderweg voldoende afwisseling. De wisselende landschappen maken de reis aantrekkelijk. Een lange dag om daarna de rust te zoeken in mijn geboortestreek. En aan het einde van de dag stond mijn vader op het perron in Prenzlau. Ondanks dat ik van hem hield veranderde onze relatie naarmate de tijd verstreek. Alsof we vervreemdden van elkaar.

Maandenlang heb ik getwijfeld of ik door de emotionele crisis waarin ik verkeerde, de studie nog wel succesvol kon afronden. Maar ik weet dat mijn moeder het graag zou hebben gezien. De momenten van eenzaamheid waren zwaar in Cambridge. Het enige waar ik nog afleiding in kon vinden waren de studieboeken. Gelukkig kwam er een studiejaar aan waarin ik veel kon reizen om kennis op te doen.

Nu verlang ik naar het einde van de studie. Ik lig met mijn afstudeerscriptie van de studie: *'Human, Social, and Political Sciences'* al goed op koers en nader de afronding. Een studie die niet iedereen ambiert. Alhoewel ik ook mijn voorliefde voor kunststudies niet had verloren trok mij deze opleiding toch meer. Ik zag tijd en ruimte om naast mijn basisstudie een masterstudie kunstgeschiedenis te volgen. De opleiding viel vooral in het begin wat tegen vanwege het hoge theoretische gehalte. Tijdens mijn propedeusejaar leerde ik verschillende stijlperiodes en artistieke stromingen kennen waarbij de belangrijkste kunstwerken uit het verleden de revue passeerden. Denk aan *de Nachtwacht* van Rembrandt, *de Moulin Rouge* van Toulouse-Lautrec, *Victory Boogie Woogie* van Mondriaan, maar ook *de Denker* van Auguste Rodin en natuurlijk de werken van Joseph Mallord, William Turner en de schitterende werken van John Constable, waaronder het magistrale doek: *'The Salisbury Cathedral from the Meadows'*

waarvoor ik steeds meer gefascineerd raakte. Het doek ademt mystiek, historie en architectuur uit.

Exact de combinatie van mijn studies. Gaandeweg de opleiding werden de colleges breder. We kregen vakken zoals kunstgeschiedenis, archeologie, geschiedenis van de bouwkunst, beeldende kunst en stijlgeschiedenis waarbij beeldanalyse en bronnenonderzoek mij het meest boeiden en raakvlakken hadden met mijn eerste studie *Human, Social, and Political Sciences*. Veel tijd heb ik doorgebracht in de bibliotheek van Cambridge om ontwikkelingen in de schilderkunst en huidige interpretaties aan de hand van verschillende benaderingen te analyseren. Ook kwam daarbij de bredere sociaalhistorische context van kunst aan bod, hetgeen gepaard ging met veel literatuurstudie. Ik genoot van het studentenleven en zal het gaan missen als mijn studie erop zit en ik terugkeer naar Duitsland. Desondanks ben ik dankbaar dat ik met mijn studievrienden de afgelopen jaren vele excursies gemaakt heb naar steden zoals Madrid, Rome, Florence, Londen en Parijs. We discussieerden over de architectuur van gebouwen en kunstwerken die we daar bezochten. Het was tevens de aanleiding om een van mijn eerste publicaties te schrijven.

We genoten van het avondleven in deze prachtige steden terwijl mijn gedachten steevast uitgingen naar mijn moeder die dit allemaal financieel mogelijk had gemaakt. De ansichtkaarten die ik stuurde als ik weer op studiereis was waren voor mij de verbindingslijnen met haar. Mijn ouders zagen mij opgroeien van een klein meisje dat het gymnasium doorliep en cum laude slaagde, tot een jonge volwassen vrouw die een gedegen universitaire studie volgde.

Ik was verheugd toen ik vanmorgen de bevestiging kreeg dat mijn afstudeerverzoek: *“Involed van de late adel op sociale structuren in postcommunistisch Oost-Duitsland”* werd geaccepteerd. Weliswaar kreeg ik de aanvulling dat het ‘*Social and Human aspect*’ duidelijk naar voren moet komen inzake de politieke invloed die destijds, direct na ‘Die Wende’, werd aangewend om bezit te

vergaren zoals kastelen en landgoederen. Mijn betoog voor de commissie had zijn vruchten afgeworpen.

Men was niet alleen tevreden, maar ook buitengewoon betrokken bij mijn keuze van deze afstudeeropdracht. De verdediging voor dit onderwerp was, gezien het enthousiasme dat ik bij de commissie aan de dag legde, dan ook meer een formaliteit. Nu is de weg vrij om het laatste halfjaar research te doen in mijn geboortestreek. Omdat ik mijn afstudeeropdracht ook aan de universiteit van Berlijn kenbaar heb gemaakt, had men er geen bezwaar tegen om ook daar aan mogelijk bronnenonderzoek te doen.

Nog voordat ik naar Duitsland zou afreizen had ik al besloten om eerst even langs de mooiste bibliotheek van Europa te gaan. Die van de *'Cambridge University Library'* gelegen aan de West Road in Londen. De belangrijkste universiteitsbibliotheek die meer dan acht miljoen boeken, tijdschriften en andere items bevat. Het is een hele ervaring als je door de zalen loopt met de grootste collecties boeken op open planken. Morgen wil ik hier nog enige zaken uitzoeken voordat ik overmorgen terugkeer naar mijn geboortestreek. Ik kijk ernaar uit om mijn vader en broertje weer te ontmoeten. Gelukkig betreft een studiegenootje van mij het komende halfjaar mijn zolderkamer aan de *'Brookside Ln'* zodat daar in ieder geval nog een beetje toezicht op is.

"Cambridge, Brookside Ln"

Vorbereidungen

Als Anna de dag voor vertrek naar Duitsland nog enkele boeken selecteert die ze beslist mee wil nemen, gaat haar mobiele telefoon. In de oplichtende display ziet ze dat het haar vader is.

'Hé....dag papsie....,' zegt ze opgewekt. 'Wat leuk dat je nog even belt voordat ik morgen vertrek.'

Al jaren noemt ze haar vader papsie. Een liefkozend verkleinwoord dat aangeeft hoe dicht ze naast elkaar staan.

'Dag Anna, ja ik wilde weten hoe het met je gaat en ik dacht ik bel je even om je een goede reis toe te wensen.'

'Oh dank je papsie!'

'Eh... Anna er is nog iets...'

'Oh...is er wat aan de hand?' vraagt Anna op verontrustende toon.

'Oh nee... niets hoor, maar ik wil niet dat je voor verrassingen komt te staan.'

'Verrassingen?' vraagt ze nieuwsgierig terwijl ze op de rand van het bed is gaan zitten.

'Een positieve hoor, maar vertel jij eerst hoe het met je gaat en of je goed voorbereid bent op de reis?'

'Ja natuurlijk papsie.... en ja, het gaat goed. Heb net het akkoord binnen op mijn afstudeerscriptie. Ik kan niet wachten om jou en Bernd weer te zien. Gezellig even bijpraten en ik blijf natuurlijk nu ook wat langer juist omdat ik aan de universiteit van Berlijn mijn afstudeerscriptie mag afronden.'

'Fantastisch Anna, ik ben trots op je.'

'Dank je paps, maar vertel...je had nog een verrassing?'

'Klopt, ik denk dat ik je iets moet vertellen voordat je hier de confrontatie aangaat.'

'Confrontatie...? Ah nee hè pap, ik denk dat ik weet waarover je het gaat hebben.'

'Nou?' vraagt Günther nieuwsgierig. 'Waar denk je aan?'

'Zeg dat het waar is pap....heb je een nieuwe vriendin?' vraagt ze enthousiast.

'Eh ja....ik dacht, ik kan het je beter vooraf vertellen anders vraag je je straks af wie die vreemde vrouw is in je ouderlijk huis.'

'Oh.....nee hè,' zegt ze op plagerige toon tegen haar vader.

'Maar eh...hoezo? Woont ze al bij je?' vraagt ze opgetogen.

'Vertel pap...?!'

'Ja Anna, ze woont inmiddels al bij me en we hebben het fijn samen.'

'Geweldig pap! Ken ik haar?'

'Eh nee, je hebt haar nog nooit ontmoet en ze komt niet uit Duitsland'

'Niet uit Duitsland?'

'Nee, ze komt uit Nederland...'

'Nederland?' vraagt ze belangstellend. 'Goh pap, je maakt het steeds spannender.'

Günther voelt dat hij niet om de waarheid heen kan.

'Wie is het pap? En hoe heet ze?'

'Ze heet Myrthe... Myrthe de Wit.'

Even blijft het stil aan de andere kant van de lijn.

'Maar pappa, De Wit...De Wit!? Is het familie van de vrouw die jou een half jaar geleden bezocht heeft? Die in "Klein Schorfheide" gewoond heeft en daar de graaf en zijn vrouw....'

Günther onderbreekt haar voordat ze de zin kan afmaken.

'Ja, dat klopt Anna, laat het mij uitleggen.'

'Maar paps...dan...?'

'Wacht Anna, wacht...'

'Dan is ze de zus van de vrouw die destijds op de graaf en de gravin heeft geschoten...toch..?!'

Er klinkt enige verontrusting in Anna's stem.

'Ik weet wat je denkt Anna, Myrthe is inderdaad de zus van...Ik heb haar ontmoet op de begrafenis van Violetta en we hebben de laatste tijd heel voorzichtig het contact opgebouwd. Ze is altijd zorgzaam voor Violetta geweest toen die in een kliniek in Nederland verbleef. Ze is een intelligente, aimabele vrouw en ze zet zich met volle overgave in om de camping weer nieuw leven in te blazen.'

'Pap.....?'

Het duurt even voordat Anna haar zin afmaakt.

'Pap.... ik eh... moet het even verwerken...laten we zeggen... een plek geven, maar ik ben erg blij voor je dat je weer een nieuwe levensgezellin hebt gevonden. Het zal voor mij even wennen zijn, dus gun me wat tijd. Je weet, ik heb nog steeds erg veel moeite om de dood van mamma te verwerken. Mijn eerste gevoel zegt dat ik blij voor je ben en dat ik er ook naar uitkijk om haar te ontmoeten.'

'Dat waardeer ik zeer Anna. Ik ben opgelucht dat je niet negatief reageert. Ik begrijp de gevoelens die je terecht uit. Maak kennis met haar en neem daar de tijd voor die je nodig denkt te hebben, maar nogmaals Anna, ze is een buitengewoon lieve hulpvaardige vrouw en we mogen elkaar graag. Ze geeft mij ook weer een doel in het leven en ze helpt enthousiast mee om de camping weer in de 'running modus' te krijgen. In ieder geval heb ik haar bijgepraat over wie je bent en over je studie. Daarin is ze buitengewoon geïnteresseerd en ze kijkt uit naar het moment van kennismaken met je.'

'Pap, ik ben blij dat je het mij verteld hebt, dan kom ik in ieder geval inderdaad niet voor een verrassing te staan.'

'Graag gedaan Anna. Je weet, ik heb het beste met je voor. Ik wens je een heel goede reis, doe voorzichtig en ik haal je af op het station in Prenzlau.'

'Dank je pap en dan tot morgenavond.'

Als de verbinding verbroken is kijkt ze naar de foto van haar moeder op het meidenkastje in haar kamer. Ze pakt het lijstje, kust de foto en stopt het in haar reistas bovenop de boeken.

'Je bent altijd in mijn hart moeder,' mompelt Anna.

Als ze haar spullen bij elkaar gezocht heeft neemt ze nog een keer het reisschema door. Van Cambridge met de trein naar Londen. Dan met de trein via de Kanaaltunnel naar Brussel, daar overstappen en vervolgens via Aken, Keulen, Hannover en Berlijn naar Prenzlau.

Een reis van minstens 16 uur.

"Günther en Myrthe"

Conow, februari 2019

Op de camping is het rustig. De eerste inschrijvingen voor het nieuwe seizoen moeten nog plaatsvinden. Als Günther naar buiten loopt ziet hij dat Myrthe druk bezig is met het terugsnoeien van de hortensia's. Hij geniet ervan dat ze zich zo vereenzelvigd heeft met de natuur. Myrthe lijkt haar draai gevonden te hebben in Conow. Hij constateert, dat na het overlijden van zijn vrouw twee jaar geleden, zijn leven een ongekende positieve wending heeft genomen.

'Ik heb net een telefoontje gepleegd,' zegt Günther tegen Myrthe. Ze strekt haar rug en met de snoeischaar in de hand antwoordt ze lachend: 'Ik dacht dat je koffie kwam brengen, maar vertel, wat is er zo bijzonder dat je mij dat vertelt?'

'Ach bijzonder...dat is het natuurlijk ook weer niet. Ik heb met Anna gebeld.'

'Oh wat leuk, hoe is het met haar? Had ze nog nieuws?'

'Ze vertelde mij dat ze uitkijkt naar een ontmoeting met je.'

'Ik verheug mij er ook op Günther.'

'Tegelijkertijd zei Anna dat ze uiteraard enige tijd nodig heeft om te wennen aan de nieuwe situatie, maar ze is positief.'

'Dat is goed om te horen! Ik ga wel met je mee om haar af te halen bij het station in Prenzlau, dan kunnen wij in de stationsrestaurant vast kennis maken. Dan is dat op neutraal terrein, zal ik maar zeggen.'

'Lijkt mij prima Myrthe. Laten we dat doen. Je moet weten dat ze erg op haar moeder gesteld was. De dochter-moederband was bijzonder sterk. Sterker dan de band die ik met haar had. Dat merkte ik al toen ze een paar jaar oud was.'

'Meestal is een vader-dochterband een sterkere relatie,' merkt Myrthe op. 'Tenminste als ik naar mijzelf kijk. Zeg Günther, laten we haar de tijd gunnen om te wennen aan de nieuwe situatie. Ik ben blij dat ik hier nu woon. Kom mee naar binnen, pauzeren we even met een kop koffie.'

...Twintig kilometer oostelijker zijn de gevolgen, aangericht door Myrthes zus, pijnlijk zichtbaar...

"Am Kiecker"

Schorfheide, februari 2019

Het is doodstil in de vroege ochtend in het Naturschutzgebiet "Am Kiecker". Het oerbos, vlak onder het plaatsje Fürstenwerder in het voormalige Oost-Duitsland, is bevangen door een serene rust. Alleen het geluid van een 'kloppende' specht echoot af en toe door het bos. Het bos heeft een mysterieuze, ietwat geheimzinnige uitstraling. Alsof je je in een ander tijdperk waant. De vele dikke beuken- en eikenbomen, met op de grond de hoge frisgroene varens, boezemen ontzag in en zijn debet aan dit bijzondere beeld. Het bos is zo'n tweehonderdvijftig hectare groot en rijk aan wild. Damherten, reeën, zwijnen en af en toe een edelhert hebben er, naast het vele roofwild, hun biotoop. Sinds enkele jaren huurt de voormalige eigenaar het gelijknamige jachthuis "Am Kiecker" zelf. Het is graaf Johann von Falkenhagen zu Feldberg. Hij woont er samen met zijn vrouw Esther Neuman, de dochter van de vroegere jachtopziener die het bos beheerde totdat hij enkele jaren geleden vermoord werd gevonden. Esther, een bekwaam juriste, beoefent er in alle rust en met enige regelmaat de jacht. Beiden kennen het bos goed, evenals de geschiedenis die dit landgoed met zich meedraagt. Een geschiedenis die enkele jaren terug nog een diepe impact heeft gehad op de schijnbaar zo rustige omgeving.

In de verte komt een vrouw langzaam en al strompelend het glooiende bospad af richting het jachthuis. Haar geweer draagt ze over haar schouder. Het oogt enigszins als een zware last, maar duidelijk is waar te nemen dat ze ernstig trekt met haar rechterbeen. Het zijn de gevolgen van een schotwond die ze een jaar geleden heeft opgelopen tijdens een aanslag die op haar en haar man werd gepleegd. Nog vaak denkt ze terug aan de grootste fout die ze samen met haar man gemaakt heeft, namelijk dit landgoed annex jachtgebied te verhuren aan een Nederlandse jachtheer, Jacques in 't Gooi en zijn naïeve vrouw, Violetta de Wit. Naast het feit dat hij hier een anoniem dubbelleven leidde,

bezocht Violetta regelmatig haar man om hier de jacht te kunnen beoefenen. Aan dit idyllische sprookje kwam abrupt een einde toen In 't Gooi na een drijfjacht dood op een kansel werd aangetroffen. Tot op de dag van vandaag is deze moord onopgelost gebleven. Alleen Violetta de Wit had een vermoeden. Nadat ze hier niet meer kon blijven wonen werd zij, mede door de impact die de dood van haar man op haar had, voor langere periode in een psychiatrische kliniek in Nederland opgenomen. Toen zij jaren later door vrienden in de gelegenheid werd gesteld om tijdelijk dit bos weer te kunnen bezoeken in verband met een drijfjacht heeft ze een dubbele aanslag gepleegd op de graaf en de gravin. Tot op heden ondervinden Esther en haar man de pijnlijke gevolgen daarvan. Bij elke stap worden ze herinnerd aan de moordaanslag door deze ziekelijke vrouw. Het besef geluk te hebben gehad dat ze beiden de aanslag hebben overleefd koesteren ze, ook al weten ze dat ze hun verdere leven blijvend invalide zijn. Esther heeft het geen moment betreurd dat Violetta de aanval door het zwijn niet heeft overleefd. Natuurlijk is ze er buitengewoon verbolgen over dat de zus van Violetta, Myrthe de Wit, zich hier in de omgeving heeft gevestigd. Zij was na de crematie van Violetta, die immers als wens had om in "Am Kiecker" uitgestrooid te worden, in dit bos aanwezig en kwam bij toeval in contact met de campingeigenaar van Conow, Günther Mayer, een voormalige kennis van Violetta. Beiden deelden een tragische geschiedenis die hen dichter bij elkaar bracht. Sinds februari is ze bij Günther Mayer komen inwonen en proberen ze samen de camping nieuw leven in te blazen.

Het kost Esther zichtbaar moeite om zich voort te bewegen. Nog een kleine honderd meter, dan is ze terug bij haar jachthuis. Ze was vanmorgen al vroeg op een van haar favoriete kansels gaan aanzitten en waar ze bij het ochtendgloren een reebok wist te bemachtigen. Het was een prachtig gezicht om bij het vroege daglicht het spel der natuur gade te slaan. Ook de talrijke boomklevers die al klauterend tegen de bomen op, reeds vroeg op zoek waren naar insecten. De stam van de boom leek door de kleine vogeltjes minuscuul te bewegen.

Een wonderbaarlijk schouwspel. Weer voelt ze de pijn in haar bovenbeen. Langer dan een kilometer wandelen is haast niet meer mogelijk. Dan bezorgt de oude wond haar helse pijnen. Het had niet veel gescheeld of haar bovenbeen had geamputeerd moeten worden.

Als ze bijna bij het jachthuis is ziet ze verderop de zwarte Land Rover van haar man het bospad opdraaien. Hij zwaait al door de voorruit ten teken dat hij haar heeft gezien. Op de kleine parkeerplaats voor het jachthuis zet hij de auto stil. Hij is zojuist teruggekomen van een bezoek aan de Vrijmetselaarsloge "*Zum Schwarzen Adler*" in Berlijn waar hij de vorige avond sinds lange tijd weer eens een bouwstuk heeft gehouden. Ook de graaf is sinds de aanslag die op hem is gepleegd kortademig door het gemis van een linkerlong. Men had dan ook meer zorgen over het lichamelijke herstel van de graaf dan dat van de gravin vanwege de aard van zijn letsel. Maar beiden proberen nu na dat alles een rustige tijd door te brengen in "*Am Kiecker*".

Graaf Von Falkenhagen was na een lange tijd afwezig te zijn geweest weer terug in de Loge. Het was een emotioneel weerzien met de broeders. Hij had lang nagedacht of hij een bouwstuk zou houden die avond, maar zijn goede vriend, graaf en tevens Achtbare Meester van de Loge, Christoph von Arnim, overtuigde hem en reisde met hem mee. Eenmaal in de Loge wachtte hem een lang en warm onthaal en kreeg hij een staande ovatie na binnenkomst in de voorhof⁴ wat hem niet onberoerd liet. De Gedeputeerd Meester van de Loge, Achtbare broeder Joachim von Rittgarten, heette hem namens de broeders welkom in hun midden en vroeg hem die avond zijn bouwstuk⁵ op te leveren.

De graaf is een begenadigd spreker en besloot het thema, '*De Bittere Beker*', een symbolisch voorwerp dat bij het

⁴Voorhof: Ruimte van samenkomst van Vrijmetselaren waar lezingen worden gegeven.

⁵ Bouwstuk: Lezing van een broeder in een Vrijmetselaarsloge.

inwijdingsritueel in de Vrijmetselarij wordt gebruikt, uit te diepen. De fenomenale woordkeuze die de graaf gebruikte voor zijn beschrijvingen dwong veel respect af over de geleverde kwaliteit van zijn bouwstuk. Zoals gebruikelijk genoten de broeders van de diepgang ervan.

'De Bittere Beker', is een beker die onderdeel is van een maçonnieke handeling en waarbij ter afsluiting van een inwijdingsritueel deze door de dan ingewijde kandidaat moet worden geleid. 'De Bittere Beker' is het zinnebeeld van het lijden dat noodzakelijkerwijs verbonden is met het menselijk bestaan.

Als hij de auto heeft geparkeerd pakt hij zijn kostuum en handtas. Vervolgens loopt hij Esther tegemoet.

'Mijn liefje, ik had je toch gezegd niet alleen de deur uit te gaan? Als er wat met je gebeurt dan lig je ergens eenzaam in het bos,' zegt hij belerend.

'Schat, welkom thuis. Hoe was het in de Loge na lange tijd,' reageert ze op zachte toon om de aandacht van zijn vraag af te leiden.

'Te doorzichtig Esther, je draait voor mijn vraag weg. Ik weet dat je van de jacht houdt, maar je gaat niet alleen, dat wil ik niet.'

'Ik heb anders wel een ree geschoten Johann,' vertelt ze trots.

'Waidmannsheil lieverd!'

'Waidmannsdank schat.'

'Hij ligt nog in het bos?'

'Klopt, je weet dat het mij niet lukt om hem mee te nemen.'

'Nou, goed dan...stap in dan halen we het dier meteen op. Bezorg je me ook nog werk,' zegt hij lachend.

'Natuurlijk ben ik ongelooflijk trots op je, maar wees verstandig en ga de volgende keer alleen jagen als ik ook thuis ben.'

Niet veel later komen ze op de aanschotplek aan en laadt de graaf het ree in zijn auto.

Op de terugweg informeert Esther nogmaals belangstellend naar de bijeenkomst in de Loge.

'Hoe was het gisteravond Johann?'

Niet dat ze zelf ook maar enigszins geïnteresseerd is in de Vrijmetselarij, maar ze weet dat haar man deze belangstelling op prijs stelt.

‘Mooi...Het was een hartverwarmende avond en een warm weerzien met de broeders!’

‘Waren ze er allemaal?’

‘Ja, de meesten wel.’

‘En hoe ging het met de voordracht van je bouwstuk?’

‘Prima! Ik kreeg veel bijval en men was zeer content over mijn bijdrage. Ik had het over *De Bittere Beker* zoals je weet. Gelukkig ontstond er nadien ook een mooie en waardevolle comparitie. Altijd weer verrassend hoe mijn medebroeders mijn bijdrage interpreteren. Bijzonder....heel bijzonder.’

‘Ik ken je Johann, het zal wel weer tot in de puntjes geregeld zijn.’

‘Ik heb er ook veel voorbereidingstijd in gestoken hoor,’ antwoordt hij met een glimlach op zijn gezicht.

‘Ik heb Von Arnim vanmorgen netjes op kasteel Boitzenburg afgezet. Ook hij was zeer tevreden. We hebben uiteraard een wat langere Zevende Graad⁶ gehad,’ zegt hij. ‘Men wilde per se weten hoe het met mij ging. Het was een warme avond met de broeders.’

‘Maar waar ging je bouwstuk *De Bittere Beker* inhoudelijk over?’

‘Je weet liever, dat ik daar nooit met je over zal praten,’ antwoordt hij. ‘En daarbij komt ook dat het veel van je energie zou vergen om alles te doorgronden.’

Als hij uitstapt zegt hij tegen Esther: ‘Kom mee, ik ben blij dat ik weer thuis ben, we nemen een kopje koffie. Het ree ontweiden we straks wel.’

Als ze samen voor het toegangshekje naar het jachthuis staan omarmen ze elkaar kortstondig.

⁶ Zevende Graad: Zevende graad

De avonden worden altijd afgesloten met een informeel deel, de 7e graad genoemd, waar ze de tijd hebben om onder het genot van een drankje met elkaar verder te praten.

"Richting Prenzlau"

Hauptbahnhof Berlijn, februari 2019

Anna heeft haar reis goed voorbereid. Ze houdt er niet van om voor verrassingen te staan. In ieder geval heeft ze de nacht voor haar vertrek uit Cambridge goed geslapen. Al om 05:30 uur was ze vertrokken uit Cambridge en zonder enige vertraging kwam ze om 08:55 uur aan op Londen International vanwaar ze met de Eurostar richting de Kanaaltunnel ging. Na een donkere rit door de tunnel kwam ze om 12:25 uur aan in Brussel. Gelukkig hoefde ze niet over te stappen en kon ze via Keulen direct door naar Berlijn. Het is inmiddels 19:30 uur geworden, maar volgens schema zal ze om 22:00 uur in Prenzlau arriveren. Ze besluit vanuit Berlijn haar vader te bellen.

Aan de keukentafel zit Günther met Myrthe net aan het avondeten als op het aanrecht zijn mobieltje zoemt. Myrthe pakt de telefoon en geeft deze door aan Günther.

'...Met Günther Mayer...hé dag liefje...waar ben je nu?'

'...Onderweg van Berlijn naar Prenzlau,' klinkt het aan de andere kant van de lijn.

'...Dat is snel Anna! Dan zijn we er met een halfuurtje...'

'...Ik kijk ernaar uit je weer te zien papsie...'

'...Ik ook...zeker...tot straks...'

'...Tot straks...'

'Anna is in Berlijn en om tien uur in Prenzlau,' zegt Günther opgewonden.

'Dat heeft ze dan snel gedaan,' merkt Myrthe op.

'Als we klaar zijn met eten halen we haar op.'

Even blijft het stil...

'Myrthe...? Is er iets?'

'Eh nee... integendeel. Ik verheug me erop haar te ontmoeten. Ik ben eigenlijk best wel een beetje benieuwd. En ja, ik ben ook wel een beetje nerveus. Dat mag je gerust weten.'

'Je zult begrijpen dat ik natuurlijk hoop dat ze ons volledig accepteert.'

'Daar maak je je toch geen zorgen over Günther?'

'Niet direct, maar je weet het nooit. Na de dood van haar moeder is onze band niet hechter geworden. Laten we zeggen, wat afstandelijker. Ik weet ook niet hoe dat komt. Als klein meisje hielp ze me vaak op de camping, wat ze overigens ook met veel plezier deed, maar sinds ze in Cambridge is gaan studeren werd de band wat lossler.'

'Kleine meisjes worden groot Günther, accepteer dat nou maar. Ze kiezen hun eigen weg als ze gaan studeren en laten zich niet meer leiden laat staan sturen.'

'Ik weet het...ik weet het,' zegt Günther.

'Het is de kunst van het loslaten Günther. Kom, eet snel door dan gaan we haar ophalen.'

"Kasteel Boitzenburg"

Boitzenburg, februari 2019

Eerder op de middag

In de tuinen van het kasteel staan de eerste gele bosanemoontjes al vroeg in volle bloei. De gele bloemknoppen komen her en der boven het dunne laagje sneeuw uit. Graaf Christoph von Arnim is vastbesloten om zijn tuinen ook dit jaar weer zonder vertraging vanaf de 1ste april voor het publiek open te stellen. Hij weet dat de zachte winter het afgelopen jaar in ieder geval geen belemmerende factor is geweest. Vanaf de derde etage kijkt hij uit over het dorpje Boitzenburg. Een pittoresk plaatsje omringd door meren dat vanuit historisch perspectief een strategische ligging heeft.

Christoph von Arnim is er trots op dat hij door de geschiedenis van de erfgenamen, mede wettig nazaat is en daardoor nog steeds het kasteel in familiebezit heeft. Wel heeft hij een aantal onderdelen in een stichting ondergebracht om vanuit die entiteit het publiek te laten delen in de schoonheid van het kasteel. Met name de oude paardenstallen zijn na een grondige verbouwing ingericht als galerie waarbij het accent ligt op tentoonstellingen over neoclassicistische en hedendaagse kunst. Hij is trots op het kasteel dat hij na de oorlog, zij het met veel moeite, weer in bezit heeft gekregen. Het kasteel kent een bewogen geschiedenis. De pracht van de voorbije eeuwen op het gebied van bouw, tuinarchitectuur, cultuurgeschiedenis en samenleving, komen samen in dit geweldige majestueuze gebouw. Von Arnim heeft ervoor gezorgd dat zelfs tot op de dag van vandaag het handschrift van de tuinarchitect Peter Joseph Lenné⁷ op veel plaatsen herkenbaar is.

⁷ **Peter Joseph Lenné**, ook wel Peter Joseph Lenné de Jongere (geboren 29 september 1789 in Bonn, † 23 januari 1866 in Potsdam) genoemd, was een Pruisische tuinbouwkunstenaar en algemeen directeur van de koninklijke Pruisische tuinen. Hij vormde bijna een halve eeuw de tuinkunst in Pruisen. Hij ontwierp ruime parken op basis van het model van Engelse landschapstuinen en concentreerde zich op sociaal verantwoorde stadsplanning.

Dagelijks doet hij zijn ronde in het park dat in 1827 is ontworpen en grotendeels onveranderd is gebleven. Gelukkig heeft zijn overgrootvader, Adolf Julius Albrecht Bernd Graf von Arnim, nog de mogelijkheid gehad om kasteel Boitzenburg na een uitgebreide renovatie in de oorspronkelijke neorenaissancistische stijl te herstellen. Christoph zelf heeft er, in tegenstelling tot de gravin, nooit een bezwaar tegen gemaakt dat buiten de private vleugels om er rondleidingen tijdens de zomermaanden in het kasteel worden aangeboden. Hij is er zelfs in geslaagd om een prachtige wandelroute samen te stellen die langs de oude vakwerkhuisjes richting de St. Marienkerk op de heuvel gaat. Met geld dat hij bij elkaar gebracht heeft is de kerk aan de binnen- en buitenkant recentelijk geheel vernieuwd. Een absoluut hoogtepunt dat Von Arnim ook in de route heeft opgenomen is het museum in de molen uit 1752 met het historische molenaarsappartement, de oude bakkerij en de naburige ruïnes van het oude cisterciënzerklooster. Vanuit de omgeving leiden de prachtige lanen in een stervorm naar het plaatsje Boitzenburg met in het centrum zijn statige kasteel. Hij weet dat zijn voorvaderen al in 1276 de voormalige waterburcht voor het eerst beschreven en het kasteel in 1528 lieten uitbouwen door Abraham Wilhelm von Arnim-Boitzenburg tot een van de meest magnifieke aristocratische residenties in Brandenburg.

Christoph von Arnim kijkt elke morgen graag uit over de landgoederen die in tegenstelling tot vroeger, nog deels toebehoren aan het kasteel. Op de derde verdieping heeft hij zijn privévertrekken ook in de oorspronkelijke stijl gelaten. Als hij zijn dagelijkse sigaartje heeft opgestoken en een van de grote hoge ramen heeft geopend, roept hij zijn bode Charlotte von Zehdenick bij zich om zijn ontvangstkamer in gereedheid te brengen. Charlotte, een alleenstaande dame van middelbare leeftijd is al ruim twintig jaar aan het kasteel verbonden. Ze is een tengere vrouw die zich volledig ten dienste stelt aan de graaf en zijn gravin. Een toegewijde hofdame die streng is voor de gasten en

de etiquette goed kent. Hij weet dat hij te allen tijde op haar kan rekenen.

Binnen enkele ogenblikken verwacht hij zijn goede vriend graaf Johann von Falkenhagen. Het is gebruikelijk dat ze op de eerste vrijdag van de maand om elf uur bij elkaar komen. Dit keer zouden ze het hebben over het concipiëren van een nieuw bouwstuk in de meestergraad voor de Loge "*Zum Schwarzen Adler*" waar ze allebei lid van zijn. Ze hadden besloten om het dit keer bij wijze van hoge uitzondering gezamenlijk te presenteren. Het onderwerp hadden ze al geruime tijd in concept gereed. Een vervolg op *De Bittere Beker*. Christoph's vader, Adolf Werner Bernd Hans-Georg Graf von Arnim, was al decennia lid van dezelfde Loge hetgeen Christoph heeft doen besluiten om na het overlijden van zijn vader in diens voetsporen te treden. Christoph is een man die erg gesteld is om te arbeiden in de Koninklijke⁸ Kunst.

'Meneer, uw gast graaf Von Falkenhagen is zojuist gearriveerd,' zegt de bode bij de ingang van de salonkamer.

'Dat is mooi Charlotte, laat 'm maar verder komen,' antwoordt de graaf met een tevreden blik terwijl hij een dikke walm blauwe rook van zijn sigaar uitblaast.

⁸ De methode die Vrijmetselaars beoefenen, wordt ook wel de Koninklijke Kunst genoemd. Hoewel de naamgeving in eerste instantie historisch bepaald was en het de Orde in het begin legitimatie en aanzien verschafte, is de term in de loop der eeuwen veel meer gaan omvatten. De term 'koninklijk' slaat ook op 'vrij, soeverein, onafhankelijk'. Vrijmetselaars zoeken, met respect voor andermans overtuiging, onafhankelijk naar de waarheid. Die zoektocht gaat niet over één nacht ijs. Voor zowel de Orde als de kandidaat en de meer gevorderde Vrijmetselaar staat er veel op het spel, innerlijk en voor de broederschap. Immers, alleen die mannen die zich ook bewust willen inzetten geest en gemoed in gemeenschap met anderen te ontwikkelen, zullen zich hier thuis voelen en de geheimen van de Orde bewaren. De zoektocht die de Vrijmetselaar met behulp van symboliek en ritueel en onder het alziend Oog van de Grote Architect onderneemt, is altijd een innerlijke. Dat kan niet zonder bescherming voor de individuele Vrijmetselaar en zijn medebroeders. Op die bijzondere wijze, namelijk met de maçonnieke methode, beoefenen zij verdraagzaamheid en liefde tot de medemens. En dat kun je ook als levenskunst zien waar iedereen beter van wordt.

Een kleine onregelmatige drieklop op de deur verraadt de aanwezigheid van zijn goede vriend Johann von Falkenhagen.

'Welkom Johann, mijn broeder in de Koninklijke Kunst,' zegt Christoph opgewekt. 'Laat mij u groeten.'

Beide broeders geven elkaar een korte omhelzing en een wederzijdse schouderklop.

'Ga zitten Johann. Hoe is het?'

'Ja redelijk.'

'Redelijk?' vraagt Christoph verbaasd. 'Hoezo?'

'Ach, ik wil jou niet belasten met mijn fysieke ongemakken broeder Christoph, maar na de aanslag ben ik, evenals Esther, nog steeds niet geheel de oude.'

Christoph glimlacht en loopt naar de vitrinekast waar hij twee kleine glaasjes uithaalt.

'Misschien nog iets te vroeg, maar wil je een *Korenwijntje* voor de lunch?'

'Ach ja waarom ook niet,' antwoordt Johann. 'Enig geestrijk vocht zal ons zeker gunstig stemmen.'

'Het zal zeker nog enige tijd in beslag nemen,' zegt Christoph.

'Wat?'

'Nou, je gezondheid. Onderschat het niet!'

'Ja, zo voelt het ook. Ik kan nauwelijks een jachtkansel met goed fatsoen beklimmen. Laat staan een stuk wild ontweiden. Voorovergebogen staan geeft zenuwpijnen in de rug.'

Christoph schenkt twee glaasjes *Korenwijn* in en knikt bevestigend naar Johann.

'Hier, neem!'

'Zum wohl!'

'Auf unsere Gesundheit Christoph!'

'Zeg Johann, ik wilde eigenlijk voorafgaand aan de bespreking over ons bouwstuk het even met je hebben over de pachtprijzen.'

'Die van de jachtvelden of van de boeren die onze akkers pachten?'

'Die van de jachtvelden.'

'Ik ben voornemens om de jachtpacht dit jaar met twee euro per hectare te verhogen.'

'Waarom?' vraagt Johann.

‘Omdat we verhoudingsgewijs te laag liggen ten opzichte van andere Landkreises⁹. In de Uckermark wordt gemiddeld al acht tot tien euro gevraagd en wij zitten met onze zes euro eigenlijk te laag.’

‘Mmmm, daar heb je wel een punt,’ merkt Johann op. ‘Maar realiseer je je wel dat we daarmee een risico nemen dat enkele pachters het niet meer kunnen betalen. Je weet hoe het drie jaar geleden In ‘t Gooi is vergaan,’ zegt Johann op zorgelijke toon.

‘Ik herinner het mij Johann, maar voor Gollin en Ahlimbsmühle, het veld van mijn voorvaderen, wordt al twintig euro per hectare gevraagd. We kunnen dus niet achterblijven.’

‘Ja ik hoorde het al van de jachtopziener enige tijd geleden. Redelijk exorbitant als je het mij vraagt. Maar je hebt een punt, we zouden onze pachtprijs kunnen heroverwegen.’

‘Ik zal je binnenkort een voorstel doen toekomen Johann, dan kunnen we daar gezamenlijk een besluit over nemen.’

‘Lijkt mij een goed plan.’

‘Goed, dan nog een ander puntje broeder Johann.’

‘Vertel.’

‘Ik wilde graag een drukjacht organiseren. De winter was erg koud en niet alle zwijnen hebben al frislingen¹⁰. En als we willen dat de gewassen van onze boeren in de zomer geen schade ondervinden dan moeten we nu wat maatregelen treffen.’

‘Geen verkeerd idee Christoph. Ik kan natuurlijk ook “Am Kiecker” erbij betrekken. Ik stel voor dat we de jachtrevieren ten zuiden van Fürstenwerder eerst nemen.’

‘Ik kan mij daar wel in vinden,’ zegt Christoph terwijl hij een stevige rookwolk de kamer inblaast.

‘Zal ik het dit jaar organiseren?’ vraagt Johann.

‘Dat lijkt mij een goed plan, je weet wie je allemaal kunt uitnodigen,’ zegt Christoph terwijl hij op Johann toeloopt.

‘Sta mij toe broeder Johann...’

9 Landkreis: Een Landkreis is een regionale bestuursseenheid in de Bondsrepubliek Duitsland. Het betreft een gemeenteverbond en rechtspersoon, één bestuurlijk niveau boven de gemeente.

¹⁰ Frisling: benaming voor een big bij een wild zwijn.

Intussen trekt hij het speldje, als teken van het lidmaatschap van de Orde, op de revers van zijn colbert weer recht.

'Wel de *passer* bovenop de *winkelhaak*, broeder Johann,' zegt Christoph met een glimlach. 'O ja, vergeet je...onze kleine oogappel niet?'

'Je bedoelt...?'

'Inderdaad, regel het maar met Günther Mayer dat ze hier kan zijn. Het is welbeschouwd het enige moment dat ik haar in levenden lijve kan zien. Je weet hoe Antoinette is,' zegt hij op cynische toon tegen Johann. 'Alleen het er al over te hebben roept direct weerstand op bij haar.'

'Ik zou Günther Mayer wel willen benaderen, maar de laatste ontmoeting met zijn nieuwe vriendin in december jongstleden verliep nou niet geheel vlekkeloos.'

'Hoe bedoel je?' vraagt Christoph. 'Er is toch niets gebeurd?'

'Nee, dat niet, maar ik was met Esther een wandeling aan het maken in het bos en trof hen daar. Er ontstond een kleine woordenwisseling waarbij Günther dreigde het over onze...'

'Zwijg...Johann, we hebben daarover afspraken gemaakt!' onderbreekt Christoph hem op dwingende toon.

Johann krijgt geen gelegenheid geboden om zijn pijnlijke ervaring die hij destijds met Günther had opnieuw te kunnen bespreken.

'Voor mij ligt het gevoelig om haar te benaderen,' zegt Johann.

'Oké, ik begrijp je. Dan zal ik deze keer contact met haar opnemen. Kom laat ik je nog wat bijschenken.'

Gretig reikt graaf Von Falkenhagen zijn glas aan.

'Welnu, we nemen ons glas mee naar de lunch dan kunnen we het ondertussen over mijn bouwstuk *De Bittere Beker* hebben,' oppert Christoph terwijl hij wederom een toast uitbrengt.

"Richting Prenzlau"

Bahnhof Prenzlau, februari 2019

Het perron te Prenzlau oogt verlaten als de rood-witte trein uit Berlijn langzaam het station binnenrijdt. Anna heeft haar tassen uit het rek boven haar hoofd al gepakt en begeeft zich naar een van de uitgangen. Het was een lange en vermoeiende dag reizen door West-Europa. Als ze eenmaal op het perron staat waait er een stevige en snijdende koude wind. Met haar hoofd verborgen onder de capuchon loopt ze snel naar de restauratieruimte. De zware eiken tussendeur bij de ingang geeft directe toegang tot een grote jugendstilachtige zaal. Op het eerste gezicht lijkt het op een oud schrijverscafé zoals café Europa aan het Wenceslasplein in Praag. Daar is de klassieke uitstraling en inrichting ook na de renovatie in stand gebleven. Ook in het voormalige Oost-Duitsland zijn deze invloeden nog volop aanwezig. Nu valt er nog een lichtblauwe damp te bespeuren, veroorzaakt door de eigenaar die snel zijn sigaret uitdooft op het moment dat Anna binnenkomt. Achter in de hoek zitten Günther en Myrthe aan een grote ronde tafel met ieder voor zich een kopje cappuccino.

'Ben je nerveus?' vraagt Günther.

'Ach een beetje, het is toch wel een speciaal moment. Ik kom in je leven en maak voor het eerst kennis met je dochter. Dus ja, ik hoop dat ze positief reageert.'

'Daar heb je Anna,' zegt Günther.

Hij gaat meteen staan terwijl ze op hem af loopt.

'Hé...papsie, hoe gaat het met je?'

Een innige omhelzing volgt. Ze kijken elkaar aan en zeggen bijna gelijktijdig: 'Je ziet er goed uit! Fijn dat je er bent.'

'Oh, sorry Anna,' zegt Günther. 'Mag ik je voorstellen aan mijn vriendin Myrthe....Myrthe de Wit.'

Anna geeft Myrthe glimlachend een hand.

'Aangenaam..., Anna Mayer. Fijn u te ontmoeten. Ik heb al het een en ander over u gehoord. In positieve zin natuurlijk.'

'Dat is wederzijds Anna,' zegt Myrthe bescheiden.

'Ga zitten, wil je een kopje koffie?' vraagt Günther.

‘Graag paps, Ik heb een lange dag achter de rug.’

Ze legt haar tassen op de grond. Ondertussen neemt Myrthe haar op om een eerste indruk te krijgen. Als haar vader naar de bar loopt om de bestelling door te geven, trekt Anna haar jas uit.

‘Dat was weer een hele afstand,’ zegt ze tegen Myrthe.

‘Zeker, Cambridge, daar studeer je toch Anna? Althans dat begreep ik van je vader.’

‘Inderdaad, mevrouw.’

‘Zeg maar Myrthe hoor, ik wil niet dat er een vervreemding tussen ons ontstaat omdat we elkaar formeel gaan benaderen.’

‘Oké, prima,’ zegt Anna. ‘Het is voor mij natuurlijk ook even wennen nu je de nieuwe partner van mijn vader bent.’

‘Zeker, ik begrijp dat Anna. Laten we dan ook de tijd nemen om aan elkaar te wennen. Tenslotte had ik begrepen dat het nog maar twee jaar geleden is dat je moeder gestorven is.’

‘Inderdaad, dat is juist. We hadden daarna een heel moeilijke tijd, maar mijn vader en mijn broer Bernd hebben zich er aardig doorheen geslagen alhoewel het ‘t eerste jaar wat minder ging. Hij verwaarloosde door het verdriet zijn camping wat tot gevolg had dat er ook steeds minder gasten kwamen. Hij kon het moeilijk verteren dat er...’

‘Wat kon ik moeilijk verteren Anna?’ vraagt Günther als hij een dienblad met koffie op de tafel plaatst.

‘Oh... ik vertelde dat na het verlies van mamma de camping wat minder gasten kreeg en het voor jou moeilijk was om daar toch de focus op te houden.’

‘Ja, dat klopt,’ antwoordt Günther. ‘Maar dat kwam ook omdat jij inmiddels in Engeland studeerde en daardoor minder thuis was. De gasten bleven weg...maar goed, ik ben blij dat je thuis bent.’

‘Ik ook paps.’

‘Hoe lang blijf je in de Uckermark?’

‘Twee tot drie maanden paps,’ zegt ze opgetogen. ‘Ik mag mijn eindschiptie afmaken met steun van de universiteit in Berlijn. Dus als Myrthe het niet erg vindt wil ik graag een tijdje op de camping blijven,’ zegt ze lachend terwijl ze haar aankijkt.

‘Van mij zal je geen last hebben Anna, ik probeer de camping weer op orde te krijgen.’

Ben met het terrein bezig om het voor de zomer weer klaar te hebben voor de komst van de gasten. Ik heb met je vader een en ander doorgenomen en ik doe de administratie, de pr en verzorg de inschrijvingen bij het *Touristambt* zodat zij Europese aanbiedingen kunnen verzorgen.'

'Jullie zijn dus echt serieus!' zegt Anna enthousiast terwijl ze ondertussen een slok koffie neemt.

'Zeker! Ik vind het leuk om te doen en het geeft mij ook weer een doel in mijn leven, maar ik denk dat dat ook voor je vader geldt. Klopt, hè schat,' zegt Myrthe als ze haar hand op die van Günther legt.

Günther knikt bevestigend naar Anna en zwijgt.

'Mag ik vragen hoelang jullie elkaar al kennen?'

'Oh...even denken... vanaf vorig jaar november ongeveer. Toen hadden we de begrafenis van haar zus Violetta hier in Fürstenwerder.'

'Ja, daar heb je mij over verteld paps. Ik heb je zus vroeger, ik spreek dan over een paar jaar geleden, enkele keren ontmoet. Ze kwam toen met haar e-bike weleens op de camping.'

Myrthe knikt, maar voelt geen behoefte om te reageren. Ze wil vooral het verleden laten rusten.

'Ik kijk uit naar een mooie toekomst met Günther, ik zal mij daar graag voor inzetten,' zegt Myrthe.

'Goed, met deze mooie opmerking lijkt het mij een uitstekend moment om af te sluiten en naar huis te gaan,' zegt Günther opgewekt.

Hij is niet geheel ontevreden over de eerste ontmoeting en blij dat Anna zich positief opstelt ook al weet hij dat het voor haar moeilijk is. Als Anna de stationsrestaurantie verlaat en richting de auto loopt zegt Myrthe lachend tegen Günther: 'Ik kan weinig van jouw karakter herkennen in Anna. Ze weet goed wat ze wil! Lijkt ze soms op haar moeder, of mag ik dat niet vragen?'

'Qua karakter wel, uiterlijk iets minder,' antwoordt Günther.

'Maar dat is niet van belang Myrthe..., niet van belang. Het is een lieve meid en ik hou van haar. Ze doet het goed op school en daar ben ik trots op.'

Voor het eerst voelt Myrthe dat Günther zich enigszins gereserveerd uitlaat nu ze het over het karakter van Anna heeft. Niet veel later vertrekt het gezelschap naar Conow. Als ze na een halfuur op de camping aankomen gaat Anna direct naar haar kamer die door Myrthe al in gereedheid was gebracht.

‘Ik ga mij snel een beetje opfrissen en kom daarna naar beneden,’ zegt Anna.

‘Mooi,’ zegt Günther. ‘Dan maak ik ondertussen een paar hapjes klaar en schenk een wijntje in.’

Anna is zichtbaar opgelucht dat ze weer thuis is. Het voelt voor haar als vanouds ondanks dat het bijna drie maanden geleden is dat ze hier voor het laatst was. Als ze de tassen heeft uitgepakt en een warme douche heeft genomen gaat ze naar beneden om nog wat te drinken.

Terwijl Günther naar de salonkast loopt om enkele glazen te pakken ziet hij de display van zijn telefoon rood knipperen. Hij kijkt op zijn horloge en ziet dat het elf uur in de avond is.

‘Ik pleeg even een belletje,’ roept hij naar de keuken waar Myrthe bezig is een kaasplankje voor te bereiden.

Hij toetst het gemiste nummer in.

‘Goedenavond... met graaf Von Arnim...’ klinkt het op gedecideerde toon.

Even schrikt Günther als hij de zware stem van de graaf hoort. Hij weet wat het betekent om graaf Von Arnim, een van de meest vooraanstaande persoonlijkheden in Boitzenburg, aan de lijn te hebben. De graaf is een zeer invloedrijk man en zijn macht reikt ver...heel ver...

‘Goedenavond... graaf Von Arnim, met Günther Mayer. U had geprobeerd mij te bereiken?’

‘Inderdaad, meneer Mayer. Excuus voor het late tijdstip, maar ik zou graag met u ter zake komen. Ik ben van plan om eind februari een jacht te organiseren op een van mijn landgoederen en zou het fantastisch vinden als Anna dit jaar weer eens van de partij zou kunnen zijn. U weet dat dat door omstandigheden al twee jaar niet meer mogelijk was. Zou u zo vriendelijk willen zijn mijn invitatie aan haar over te brengen? Ik zou dat namelijk zeer op prijs stellen.’

‘Oh...eh ja, u overvalt mij daar nogal mee meneer de graaf.’

‘Hoe bedoelt u?’

‘Nou ja ziet u, de laatste keer dat we een uitnodiging mochten ontvangen is al enige jaren geleden toen Annabelle nog als drijver meeinging en ik als jager was uitgenodigd. Ik had niet gedacht dat u mij, gezien mijn veranderde privé-situatie, nog zou inviteren.’

‘Ik heb inderdaad iets vernomen van mijn collega graaf Von Falkenhagen. Ik begreep dat u inmiddels een andere partner in uw leven hebt toegelaten van wie de zus vorig jaar is overleden.’

‘Dat is inderdaad het geval meneer de graaf.’

‘Ik kan u mededelen dat wat u privé doet en met wie u omgaat mij niet interesseert. U begrijpt natuurlijk wel waarom ik graag zie dat Anna de drijfjacht zou kunnen bijwonen. Dat u mee kunt komen op jacht, daar hebben we dacht ik in het verleden ook goede afspraken over kunnen maken. Die wil ik tot wederzijdse tevredenheid nog steeds laten gelden.’

‘Eh...ja dat klopt. U treft het want Anna is juist vanavond teruggekomen uit Cambridge. Ze blijft enige maanden in de Uckermark.’

‘Aha...dat is goed om te horen. Dat komt dan mooi uit,’ zegt de graaf opgewekt.

‘In welk weekend had u de jacht gepland?’

‘De 23ste februari. Zaterdagochtend om negen uur bij kasteel Boitzenburg verzamelen en zondag op dezelfde tijd bij het jachthuis “Am Kiecker” bij mijn collega Von Falkenhagen. U weet waar dat ligt.’

‘Natuurlijk, ik zal zorgen dat we aanwezig zijn meneer de graaf.’

‘Dan is er nog iets.’

‘En dat is?’ vraagt Günther verrast.

‘U kunt Anna mededelen dat er een bijzondere jachtavond is in het kasteel op de zaterdagavond na de jacht. Iedereen die op welke wijze dan ook deel heeft genomen aan de jacht is daarbij van harte uitgenodigd. U bent met Anna bij dezen van harte welkom.’

‘Dat is een buitengewone eer, meneer de graaf.’

‘Ik neem aan dat u haar verder informeert en dat ik u beiden sowieso vrijdagavond nog tref.’

'Vrijdagavond?' vraagt Günther verbaasd.

'Ja vrijdagavond, dan is de briefing en spreken we alles door inzake de twee dagen en worden de aanzitplekken aangewezen.'

'Ah ja natuurlijk...zeker meneer de graaf...zeker!'

'Wel dat was het, meneer Mayer. Dank voor uw medewerking. Ik ben blij dat ik u er niet aan hoeft te herinneren dat wij omtrent deze invitaties een zakelijke opstelling hebben afgesproken. Nogmaals, ik ben daar uiterst content over. Zou u mij daar morgenvroeg over kunnen berichten? Goedenavond meneer Mayer.'

Zonder een groet legt Günther de hoorn op de telefoon.

'Hoe durft hij!' mompelt Günther.

'Is er iets?' vraagt Myrthe.

'Eh, nee hoor... het was de graaf Von Arnim. Die vroeg of Anna en ik weer op de drijfjacht aanwezig kunnen zijn op zaterdag de 23ste februari.'

'Wat leuk Günther. En wat fijn dat je zulke goede contacten met hem hebt onderhouden. Tenslotte hoeft hij je niet te vragen...toch?'

'Eh...nee...Myrthe... nee...ik bedoel...eh... ja dat klopt.'

Myrthe ziet dat Günther duidelijk van zijn à propos is.

'Als er iets is Günther dan kun je...'

'Er is niets Myrthe, er is niets!' zegt hij met lichte irritatie in zijn stem. Als ze de reactie van Günther ziet doet ze er wijselijk het zwijgen toe. Ze weet dat hij een drukke en emotionele dag achter de rug heeft en dat natuurlijk ook de spanning van het weerzien met zijn dochter meespeelt. Ze beseft dat een en ander tijd nodig heeft.

Günther staart voor zich uit. Hij weet dat het een onhoudbare situatie kan worden met graaf Von Arnim. Hij realiseert zich dat hij geen andere keus heeft dan te doen wat de graaf hem opdraagt wil hij niet in de gevarenzone terecht komen. Dat hij de camping heeft en het bijbehorende terrein bij de gratie van de graaf mag gebruiken kan ook zo veranderen als hij tegen hem in het geweer komt. Jarenlang heeft hij zich nederig moeten opstellen en op een moment zoals vanavond wordt hij daar weer op een pijnlijke manier aan herinnerd.

Maar hij heeft geen andere keus dan te accepteren wat hem wordt opgedragen.

‘Zullen we een glaasje wijn inschenken Myrthe?’ vraagt Anna als ze de keuken binnenkomt terwijl ze met de handdoek haar natte haren droogwrijft.

‘Goed idee Anna, ik pak de glazen wel.’

Ze voelt zich geveleid nu Anna haar zo open benadert. Myrthe weet, dat als een vrouw normaal gesproken een vreemd huis betreedt, ze met argusogen bekeken kan worden. Tot nu toe koestert ze de ontspannen sfeer die er heerst ondanks het besef dat ze zal moeten wennen aan deze nieuwe situatie.

Als ze eenmaal gedrieën een tijdje in de woonkamer zijn ontstaat er een gemoedelijke stemming. Myrthe en Anna verhouden zich tot vreugde van Günther goed met elkaar wat hem zekerheid geeft voor de toekomst. Toch wordt er ook even stilgestaan bij de aanslagen die zijn gepleegd door Violetta op de graaf en de gravin. Anna, die alles terloops in Engeland heeft meegekregen hoort het verhaal in alle rust aan. Als er een stilte valt tijdens het gesprek van Myrthe en Anna zegt Günther: ‘graaf Von Arnim heeft gebeld.’

‘Wat heeft dat met ons te maken?’ vraagt Anna verbaasd.

‘Niet veel, maar ik moest er net aan denken. Hij had een verzoek aan jou.’

‘Aan mij?’ reageert Anna verbluft. ‘Ik heb de beste man in geen jaren gezien. Waar gaat dat dan over?’

‘Hij wilde je weer eens uitnodigen om het laatste weekend van februari op zijn landgoed te komen jagen.’

‘Kasteel Boitzenburg?’

‘Onder andere,’ antwoordt Günther. ‘Ook in “Am Kiecker”.’

‘Maar dat is toch de plek...?’

Anna kijkt tegelijkertijd naar Myrthe.

‘Inderdaad daar,’ bevestigt Myrthe.

‘Ja maar het is toch niet gepast om, terwijl Myrthe hier zit, daar te jagen paps?’

‘Je weet Anna, dat je moeder alle jaren - toen ze nog leefde -

welkom was op de drukjachten die de graaf Von Arnim organiseerde.'

'Ja, inderdaad, ik kan mij dat nog goed herinneren. Ik ben geloof ik zelf viermaal met mamma mee geweest om te drijven... Daar was jij toch ook bij paps?'

'Dat klopt Anna, de laatste vier jaren voor mamma's dood was je mee. Zowel op het landgoed als in "Am Kiecker".'

'Landgoed "Am Kiecker" is toch eigendom van graaf Von Falkenhagen zu Feldberg?'

'Nee, het is van graaf Von Arnim, Von Falkenhagen woont er en onderhoudt het deel van het landgoed dat toebehoort aan kasteel Boitzenburg. Door omstandigheden hebben Von Falkenhagen en zijn vrouw het terug moeten geven aan Von Arnim. Nu huren ze het weer. Ik zou het erg op prijs stellen als je dat weekend mee zou gaan. Zaterdag landgoed Boitzenburg en zondag "Am Kiecker".'

'Ja maar paps, ik vind het wel belangrijk om te weten of Myrthe daarin geen bezw.....'

Zonder Anna uit te laten praten voelt Myrthe feilloos aan dat ze permissie wil vragen aan haar.

'Je moet gaan!' zegt ze.

Anna kijkt haar verbaasd aan.

'Ja Anna, je moet gewoon gaan. Je moeder nam altijd deel aan de jacht begreep ik net van Günther. Dus waarom zou je daar ook geen gehoor aan geven. Je hoeft aan mij geen toestemming te vragen.'

'Oké...,' zegt Anna. 'Maar ik blijf het vreemd vinden dat hij mij uitnodigt. Hij vraagt anders namelijk nooit naar mij, maar wat vind jij papsie?'

'Ik zie mijn dochter graag in de voetsporen treden van haar moeder,' zegt hij lachend tegen Anna. 'Zeker als het de jacht betreft. Ik zou je adviseren te gaan.'

Günther beseft dat hij voorzichtig moet manoeuvreren om de graaf niet teleur te stellen. Hij weet dat graaf Von Arnim Anna in zijn hart gesloten heeft. Hem teleurstellen door Anna weg te houden bij de jacht zou voor hem catastrofale gevolgen kunnen

hebben. De graaf zou het onacceptabel vinden en verregaande sancties opleggen.

‘Komt misschien ook wel goed uit papsie!’

Anna vindt het heerlijk om haar vader met papsie aan te spreken. Het kenschetst de sterke vader-dochterrelatie waarin ze genoeg schept om haar vader op deze toon te benaderen. Günther kent zijn dochter en is allang tevreden dat het op deze bijzondere avond harmonieus verloopt. Hij kijkt naar Myrthe die met een glimlach knikt.

‘Ik zou zeggen, dan zou ik mooi op jacht gaan toch?’ oppert Myrthe.

‘Zo’n uitnodiging krijg je tenslotte niet elke dag.’

‘Ik zei al papsie, misschien komt het mij eigenlijk ook wel goed uit.’

‘Hoezo,’ vraagt Günther met enige verbazing.

‘Zoals je weet moet ik een scriptie afronden en daar past het kasteel Boitzenburg van Von Arnim goed in.’

‘Maar heeft dat iets met het jachtweekend te maken?’ vraagt Günther met enige terughoudendheid.

‘Dat niet direct, maar het biedt mij misschien de mogelijkheid in de archieven van het *Landesarchiv* het een en ander te kunnen vinden over de historie van het kasteel,’ antwoordt Anna enthousiast. ‘Mocht ik dan nog vragen hebben kan ik die en passant mooi aan hem stellen.’

Günther weet dat hij voorzichtig moet manoeuvreren. Hij kan en mag de relatie met zijn dochter niet beschadigen laat staan haar keuze ongemotiveerd bekritisieren. Daarvoor is ze te intelligent.

‘Ik begrijp nog niet helemaal wat je bedoelt,’ zegt hij met enige aarzeling.

‘Kijk papsie, ik moet afstuderen dit jaar. Daarvoor moet ik een masterscriptie inleveren. Ik heb een aanvraag ingediend om onderzoek hiervoor in de Uckermark te mogen doen. En daarbij komt dat ik steun krijg bij het verzamelen van data, de verwerking ervan in het onderzoek en de uiteindelijke analyse samen met de universiteit van Berlijn.’

‘Ja, je had zoiets gezegd,’ merkt Günther op.

'Papsie, je weet vast wel hoe dat gaat. Je moet een onderzoek doen. Misschien iets bewijzen dat niet te bewijzen valt of in een andere context al bewezen is.'

'Maar waar gaat je scriptie ook al weer over? Je hebt het mij nog wel verteld toen ik je vorige week aan de telefoon had, maar het is mij even ontgaan.'

'Ik ga *"Invloed van de late adel op sociale structuren in postcommunistisch Oost-Duitsland"* onderzoeken.'

'En dat mocht?' vraagt Günther.

'Boeiend,' merkt Myrthe op terwijl ze aan haar glas nipt.

'Ja, sterker nog, ze gaven breeduit steun aan mijn onderzoek. De komende maanden ben ik dus lekker in mijn eigen vertrouwde omgeving.'

'Als ik je ergens mee kan helpen...,' merkt Myrthe op.

'Ach, niet direct. Ik maak komende week eerst een methodenhoofdstuk en...'

'Methodenhoofdstuk?' vraagt Günther die zich nog steeds geen beeld kan vormen van wat Anna van plan is.

'Ja, een methodenhoofdstuk. Dat gebruik ik om uit te leggen wat ik tijdens het onderzoek precies gedaan heb. Welke manier(en) van data verzamelen ik gebruikt heb, welke cases ik analyseer, wie ik in het onderzoek heb opgenomen en waar het onderzoek heeft plaatsgevonden.'

Günther luistert met bewondering naar Anna's betoog. Hij is trots dat zijn dochter zich zo ongelooflijk ontwikkeld heeft.

'En dan moet ik nog het theoretisch kader proberen te beschrijven om daarmee de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.'

'En maak je ook een literatuurstudie?' vraagt Myrthe geïnteresseerd.

'Zeker, daar gaat nog een literatuurstudie aan vooraf. Voor elke onderzoeksvraag maak ik een aparte paragraaf aan.'

Anna vertelt bevlogen over haar afstudeerproject nu ze ervaart dat Günther, maar zeker ook Myrthe, belangstelling tonen voor haar studie.

'Het is wel veel werk, maar als je toetsend onderzoek doet en hypothesen opstelt kun je de literatuur gebruiken om deze te

ontkrachten of te bevestigen. Later, tijdens het doen van kwalitatief of kwantitatief onderzoek, test je ze vervolgens.'

'Ik geloof dat het niet meer aan mij besteed is, te discussiëren over dergelijke studies. Wel heb ik nog een vraagje Anna. Je zei er daarnet al wat over, maar wat heeft het met kasteel Boitzenburg en graaf Von Arnim te maken?' vraagt Günther.

Hij weet dat hij geen enkele invloed op Anna kan uitoefenen, maar ziet een zeker risico als het onderzoek zich toespitst op de historie van kasteel Boitzenburg. Hij kent tenslotte de geheimen van het kasteel en zeker wat zich er begin jaren negentig heeft afgespeeld. God behoede mij voor hetgeen Anna kan overkomen, denkt Günther.

'Günther, ik vraag het niet nog een keer,' merkt Myrthe op.

'Wat?'

'Of je nog een wijntje wilt.'

'Hoe laat is het inmiddels?' vraagt hij nog in gedachten verzonken. Hij kijkt op zijn horloge...

'Bijna twaalf uur, het wordt wel tijd om naar bed te gaan. Het was een lange dag. Vooruit, één glaasje nog,' zegt hij terwijl hij het glas bij de fles houdt waaruit Myrthe wil schenken. Ze glimlacht naar Günther vanwege het feit dat alles zonder enig probleem is verlopen. Ook Myrthe ziet in Anna een jonge zelfverzekerde vrouw die weet wat ze wil en niet gauw een oordeel zal vellen over andersdenkenden. Anna is blij voor haar vader dat een nieuwe levensgezellin zijn pad doorkruist.

'Ik ben natuurlijk buitengewoon trots op je en zal je ondersteunen daar waar mogelijk, maar ik zie het verband met de jacht op het kasteel en je studie niet zo,' merkt Günther nogmaals voorzichtig op.

'Oh luister paps, vorige week heb ik je nog verteld dat een van mijn scriptieonderdelen is "*Social and Human aspect*". Ik onderzoek dus of er politieke invloed is uitgeoefend om na 'Die Wende' bezit te vergaren zoals kastelen en landgoederen. Daarnaast moet je begrijpen dat ik geïnteresseerd ben in de historie van kasteel Boitzenburg. Ik ben eigenlijk wel benieuwd hoe het zit met de eigendomsrechten.'

‘Wat beoog je dan te vinden?’ vraagt Günther. ‘Kasteel Boitzenburg is al eeuwen in handen van de Von Arnims!’

‘Het gaat erom paps of de juiste erfgenamen wel bekend zijn. Je kunt je namelijk afvragen in hoeverre gemeenten gerechtvaardigd overgegaan zijn tot het onteigenen van huizen en landerijen van degenen die het eigenlijk na de oorlog onterecht hebben verkregen. De zogenaamde ‘eigenaren’ gaan dat namelijk zelf echt niet doen. Het is nu 2019 en ik wil dertig jaar na dato weten hoeveel onrechtmatige bezittingen er nog zijn.’

Günther kijkt ineens wat zorgelijk. Hij weet als geen ander wat dat gaat betekenen. Niet alleen voor een aantal graven maar ook voor hem.

‘Zie hier het *“Social and Human aspect”*,’ zegt Anna met enig enthousiasme. ‘Ik denk dat ik de eerste ben die dit onderzoek doet. Ik ga morgen dus direct naar Berlijn om de archieven te bestuderen. Uiteraard ben ik ook geïnteresseerd in de rijke historie en de wisseling van eigenaren van het kasteel.’ Günther wrijft eens over zijn gezicht dat inmiddels betrokken is van de problemen die hij op zich af ziet komen. Hij realiseert zich dat die zogenaamde diepgraverij in de archieven van kasteel Boitzenburg onaangename krachten kan losmaken.

‘Zal ik nog een wijntje inschenken?’ vraagt Myrthe die aanvoelt dat het gesprek een wat zakelijke wending aanneemt.

‘Nee, dank je Myrthe,’ zegt Günther.

‘Ik laat het ook even voorbijgaan,’ zegt Anna. ‘Ik word moe en slaperig en denk dat ik maar naar bed ga. Het was een lange dag.’ Als Anna uit haar stoel komt loopt ze op Günther af. ‘Welterusten papsie,’ zegt ze vleierend terwijl ze hem een kus op het voorhoofd geeft. ‘Ik ben blij dat ik weer thuis ben.’

Günther glimlacht.

‘Welterusten Myrthe.’

Ook Myrthe krijgt onverwacht een kus en een korte omhelzing.

‘Fijn dat je mijn vader gezelschap komt houden. Het zal hem goed doen!’ fluistert ze haar in.

'Fijn dat ik je vandaag heb ontmoet en wat heerlijk dat we zo ontspannen met elkaar zijn omgegaan. Ik waardeer dat zeer,' zegt Myrthe vriendelijk.

'Welterusten,' roept ze hun beiden nogmaals na.

Terwijl Myrthe haar glas leegdrinkt kijkt ze Günther aan.

'Je bent ineens zo afwezig? Is er iets?'

'Nee, eh... integendeel, ik ben blij dat ze weer thuis is, maar...'

'Maar... wat?'

Myrthe kijkt met een verontrustende blik naar Günther.

'Man... je hebt een fantastische dochter. Wat wil je nog meer? Ze blijft een poosje hier. Aan mij zal ze zich niet storen....ik pas me aan.'

'Dat is het niet Myrthe...dat is het niet.'

'Wees duidelijk Günther.'

'Ik maak me zorgen omdat ze zo ver doordraaft met die afstudeerscriptie van haar.'

'Kom op Günther, ze is vijfdejaars. Ze weet heel duidelijk wat ze wil, wat ze kan en hoe ze zaken moet aanpakken. Maak je dus geen zorgen.'

Günther drinkt zijn wijn op en loopt naar de keuken om het glas op te ruimen.

'Nee, Myrthe, het ligt anders. Er zijn zaken die je beter kunt laten rusten. Ik verwacht vervelende problemen als ze gaat graven in de historie van het kasteel. Verdomme... dat ze juist dat als onderwerp voor haar scriptie heeft gekozen,' moppert Günther.

'Ik begrijp dat wel. Ze komt uit deze omgeving, kent de regio en kiest een onderwerp waar nog niet eerder over gepubliceerd is geweest.'

'Niet iedereen zal dit gaan waarderen Myrthe... Niet iedereen. Ik hoef je toch niet aan onze wandeling van vorig jaar in het bos "Am Kiecker" te herinneren waar we graaf Von Falkenhagen met zijn vrouw tegen het lijf liepen?'

'Nee, natuurlijk niet. Dat moment staat mij nog bij als de dag van gisteren.'

'Toen was de stemming al niet opperbest. Ik zeg je...als Anna

onderzoek naar het kasteel gaat doen dan komt daar ellende uit voort. Probeer haar te overtuigen het niet te doen.'

'Wie, ik?' vraagt Myrthe met verbazing.

'Ja, misschien heb jij invloed. Van mij neemt ze moeilijk dingen aan.'

'Van wie zou ze dat hebben Günther?' zegt Myrthe terwijl zij haar armen op zijn schouders legt.

'Niet van mij...,' zegt hij met een kleine glimlach.

'Kom, het is goed gegaan vandaag. We gaan slapen.'

'Je hebt gelijk.'

Als Myrthe naar boven vertrekt schetst Günther gauw het symbooltje met een passer en winkelhaak¹¹ op een briefje en legt dit op de hoek van de salontafel ten teken dat hij morgen een telefoontje moet plegen.

'Verdorie,' mompelt hij. 'Uitgerekend Anna, hoe is het mogelijk. Hoe is het mogelijk!'

De volgende morgen wordt hij in de keuken direct herinnerd aan zijn aantekening. Hij beseft dat hij kordaat dient te handelen, hoe zwaar het hem ook valt. Graaf Von Arnim stelt dienstbaarheid zeer op prijs. Günther kent zijn afhankelijke positie in relatie tot de graaf.

¹¹ Tussen Passer en Winkelhaak. In de Vrijmetselarij worden deze symbolen o.a. gebruikt als term voor het duiden van de vertrouwelijkheid.

"Kasteel Boitzenburg"

In de werkkamer van graaf Von Arnim op de eerste verdieping van het kasteel knippert de rode display van de telefoon. Er is een boodschap ingesproken. Von Arnim schuifelt naar zijn bureau en neemt de hoorn van de haak. Zodra hij de play-toets heeft ingeschakeld hoort hij aan de stem dat het Günther Mayer is.

*'Goedemorgen graaf Von Arnim. U spreekt met Günther Mayer. Ik zou u op de hoogte brengen nadat ik Anna had gesproken. Ik wilde u melden dat Anna gisteravond is gearriveerd in Conow. Ze doet het komende halfjaar een afstudeerscriptie op de universiteit in Berlijn en zal dus niet in Cambridge in Engeland verblijven, maar dat even terzijde. Ik wilde u mededelen dat ze ernaar uitkijkt om na de dood van haar moeder weer de jacht te mogen bijwonen op uw landgoed. Ze aanvaardt uw uitnodiging van harte en zal dan ook zo spoedig mogelijk contact met u opnemen. Ze heeft namelijk ook nog enkele vragen over kasteel Boitzenburg als onderdeel van haar afstudeeropdracht, maar dat zal ze u zelf wel vertellen. Dat was hetgeen ik u wilde berichten. Uiteraard zal ik mee gaan drijven tijdens de jachtdagen als u dat wenselijk acht. U kunt op mij rekenen. Mocht u nog vragen hebben dan weet u mij te bereiken. Ik wens u een prettige dag.
Einde bericht.'*

Op Von Arnims gezicht verschijnt een kleine glimlach. Eindelijk. Sinds het tragische verkeersongeval bij het dorpje Hassleben, niet ver van kasteel Boitzenburg vandaan, waarbij haar moeder kwam te overlijden, had hij Anna niet meer gezien. Daarvoor kwam ze elk jaar met haar moeder mee om deel te nemen aan de drijfjachten rondom het kasteel. Ondanks dat hij haar nauwelijks sprak tijdens de jachtdagen, genoot hij zichtbaar van hun aanwezigheid. Hun gezamenlijk enthousiasme voor de jacht was groot. Samen liepen Anna en haar moeder Annabelle vaak hand in hand door de bossen en joegen ze het wild op.

"Jachthuis Am Kiecker"

Februari 2019

Zal ik je zo een *Korenwijn*je inschenken?' vraagt Esther aan haar man. 'Je bent de hele middag al bezig geweest om het door mij geschoten ree te verwerken. Eigenlijk moet je dat laten doen...*graaf Von Falkenhagen-zu Feldberg...*,' zegt ze ironisch. 'Ik kom zo schat. Ik ben bijna klaar met het portioneren. Nog even het geweide¹² opruimen, dan kom ik naar de kamer.'

Graaf Johann is gelukkig getrouwd met zijn geliefde Esther, de dochter van zijn voormalige jachtopziener. Nu voelt hij de pijn in zijn linkerschouder. Na de aanslag door Violetta de Wit ervaart hij elk moment van de dag zijn handicap als een noodzakelijk kwaad. Maar ondanks alles is hij strijdbaar en een sociaal en rechtvaardig mens gebleven. Nog steeds koestert hij geen enkele wrok over hetgeen hem is overkomen. Hij probeert het leven samen met Esther weer op orde te krijgen. De graaf oogt vermoeid als hij de woonkamer binnenkomt. Hij is zeer kortademig sinds de kogel zijn linkerschouder heeft doorboord. 'Ik zal wel even wat inschenken voor ons,' zegt hij tegen Esther. Als hij een blok hout in de kachel gooit en plaatsneemt in zijn fauteuil pakt hij het glaasje dat Esther heeft klaargezet.

'Je ree ligt verder te besterven in de koelcel. Overmorgen vriezen we die wel in. By the way, Von Arnim wil nog een drijfjacht organiseren. Ik was vanmiddag bij hem inzake de voorbereiding van een vervolg op ons bouwstuk "*De Bittere Beker*" dat ik in de Loge "*Zum Schwarzen Adler*" had gehouden.'

'Oh... wanneer is hij van plan dat te doen?'

'Over drie weken. Hij wil het graag in de laatste week van februari organiseren.'

'Is dat niet een beetje risicovol met al die jonge frislingen?'

'Von Arnim wil het, wie ben ik dan om hem tegen te spreken?'

'Daar heb je gelijk in,' zegt Esther. 'Trouwens, zelf kan ik niet meedoen, ik heb nog te veel last van mijn been.'

¹² Het geweide: ingewanden van een dier.

'Ik kan je naar een van de hoogzitten laten brengen en je na de jacht weer ophalen.'

'Nee, dat gaat 'm met die kou niet worden. Mijn doorbloeding in mijn bovenbeen is nog steeds niet in orde.'

Esther kijkt naar de dansende vlammen in de open haard die inmiddels al aardig aanwakkeren en de kamer snel verwarmen.

'En wie wil hij daarvoor uitnodigen?'

'Ach, dezelfde jagers als de afgelopen jaren, die uit de aangrenzende revieren. Ik zal daarom ook aan jachtopziener Goldmann vragen of hij de Nederlandse jagers van de jachtrevieren Gross-Kolpin, Ort-Krohnhorst en Gollin kan benaderen.'

'Je doelt op de groep die ook bij ons waren tijdens dat dramatische jachtweekend van vorig jaar?'

'Precies, De Vaux, Schaapman en zijn mannen. Uiteindelijk hadden die destijds met het incident niets te maken en je moet de buurjagers toch informeren. We hebben altijd prettig met ze samengewerkt dus ik zie geen bezwaren.'

'En welke jagers nodigt Von Arnim uit?' vraagt Esther belangstellend.

'Oh...dat weet ik niet. Waarschijnlijk ook dezelfde groep als vorig jaar. Dat is zijn verantwoordelijkheid.'

'Dan is het een redelijk gezelschap,' zegt Esther. 'Het zal een behoorlijke organisatie worden om het *Schüsseltreiben* rond te krijgen.'

'Ik begreep van Von Arnim dat hij de zaterdagavond een jachtavond op het kasteel wil organiseren.'

'Dan zijn we met zo'n dertig jagers als iedereen aanwezig is,' zegt Esther terwijl ze haar borrelglaasje leegdrinkt.

'Nog een *Korenwijntje*?' vraagt Johann om hiermee de aandacht af te leiden.

'Dank je lieverd, nog een halve,' zegt ze vleiend.

Als hij naar de kast loopt om het kruikje te pakken weet hij welke problemen er kunnen ontstaan tijdens de jacht. Hij kent Von Arnim. Ze zijn al jaren elkaanders broeder in de Loge "*Zum Schwarzen Adler*" in Berlijn. Von Arnim is een warm mens, zakelijk rechtdoorzee, maar hij handelt soms te kort door de

bocht. Een karaktercombinatie die nogal eens aanleiding was voor pittige comparities in de Loge.

Plotseling gaat de telefoon.

‘Vreemd,’ zegt Esther. ‘Verwacht je nog iemand?’

Johann kijkt haar aan.

‘Nee!’

Hij loopt naar de telefoon en neemt hem aan.

‘Met graaf Von Falkenhagen zu Feldberg, met wie heb ik de eer?’

‘Met inspecteur Friedhelm Wolff uit Prenzlau.’

‘Kijk aan, meneer de inspecteur Wolff zelf,’ zegt Von Falkenhagen.

‘U belt eigenlijk op een wat ongelegen moment, ik zit net met mijn vrouw de dag door te nemen onder het genot van een glaasje.’

Esther verslikt zich bijna in de *Korenwijn* als ze hoort wie hij aan de lijn heeft. Hij zal toch niet...?

‘Er moet wel een heel bijzondere reden zijn dat u mij nog zo laat op de avond belt. De laatste keer dat wij elkaar gesproken hebben was na die drijfjacht in december waarbij Violetta de Wit om het leven kwam. U weet welke lichamelijke schade die schietpartij bij ons teweeggebracht heeft.’

‘Jazeker, uiteraard besef ik dat. Het had niet alleen op mij, maar ook op mijn collega’s en bureau een grote impact. En dan hebben we het nog niet over de zaak In ‘t Gooi enkele jaren daarvoor. Ik heb ook bijzonder veel bewondering voor de wijze waarop u en uw vrouw zich hier doorheen geslagen hebben. Maar meneer de graaf, ik bel ook niet beroepsmatig maar privé.’

‘Privé...?’

Von Falkenhagen kijkt verbaasd naar zijn vrouw.

‘Hij belt privé,’ zegt hij zachtjes tegen Esther.

‘Wat kan ik in dat geval voor u betekenen?’

‘Welnu meneer de graaf, als u even de tijd voor mij wilt nemen dan wil ik u een bescheiden vraag stellen.’

‘Gaat uw gang meneer de inspecteur.’

‘U hebt mij enige jaren geleden een zakhorloge gegeven van uw overleden boswachter dat hij op zijn beurt weer van u had ontvangen.’

‘Dat klopt, is er iets met dat horloge?’

En waarom belt u mij daarvoor op dit tijdstip?’

‘Eh...nee, integendeel, maar het horloge heeft mij aan het denken gezet. Het was naar ik begreep, destijds door u als geschenk bedoeld voor zijn toetreding tot een Vrijmetselaarsloge.’

‘Inderdaad,’ zegt de graaf die duidelijk van toon verandert nu hij denkt te weten wat de bedoeling van de inspecteur is.

‘Ik heb er lang over nagedacht maar ik ben nu op een leeftijd gekomen dat ik graag zou willen toetreden tot een orde. Nu weet ik niet of ik bij u aan het goede adres ben, maar ik dacht dat u mij misschien wel wat meer informatie zou kunnen geven.’

‘Dat kan ik zeker meneer Wolff of mag ik in dit geval Friedhelm zeggen?’

‘Wat u wilt, Friedhelm vind ik prima.’

‘Fijn, dat maakt het gesprek wat luchtiger en ongecompliceerd.’

De graaf slaat om als een blad aan een boom. Hij beseft dat het fantastisch zou zijn als hij een mogelijke nieuwe broeder kan aanbevelen bij zijn bestuur van de Loge “*Zum Schwarzen Adler*”.

‘Luister Friedhelm, nog even over het verleden, natuurlijk waren er na de aanslagen diepgravende onderzoeken met stevige confrontaties tussen ons omdat de dader onvindbaar bleef. Mijn hele doopceel werd gelicht. De relatie destijds met jou als inspecteur waarbij je mij zag als slachtoffer...of misschien wel dader... maakte het geheel niet eenvoudig. Maar ik realiseer me ook dat ik mijn leven aan jou te danken heb. Als jij mij destijds op die bewuste avond niet direct had verzorgd hadden we elkaar nu niet aan de telefoon gehad. Ik ben je daar blijvend dankbaar voor.’

‘Ik begrijp wat u zegt meneer de graaf, maar ik deed gewoon mijn werk.’

‘Goed, ik merk dat je het ook kunt laten rusten en aan de mooie dingen van het leven denkt. Dat doet mij deugd.’

‘Dank u wel meneer de graaf.’

We zouden elkaar tutoyeren, Johann....Johann von Falkenhagen. Ik ga weer verder als je het goed vindt.’

‘Jazeker...uiteraard...graag zelfs.’

‘Welnu Friedhelm, als je de behoefte voelt om toe te willen treden tot de Orde van Vrijmetselaren, dan word je met die toetreding geen Vrijmetselaar...’

Er valt een stilte aan de andere kant van de lijn.

‘Dat begrijp ik niet,’ zegt Friedhelm.

‘Kijk...in feite ben je dat in zeker opzicht al,’ zo vervolgt de graaf die graag Friedhelm even de maat neemt.

‘Je zoekt al naar het mysterie, naar jezelf, naar het Hogere Beginsel in je. Je bent al op pad, maar wilt wellicht je eigen pad vervolgen op de specifieke wijze die de Vrijmetselarij je kan bieden.’

Friedhelm luistert aandachtig naar wat de graaf hem vertelt.

‘Kijk Friedhelm, als je lid wordt van de Vrijmetselarij, dan word je lid van zowel de Loge waar je je aanmeldt, als van een Orde, ‘De Grootloge van Duitsland’ genoemd. Alle reguliere Loges in Duitsland vallen hieronder. De procedure van aanmelding tot inwijding duurt minimaal drie tot zes maanden. Je treedt in beginsel toe voor een lange periode en vaak zelfs voor het leven. Een belangrijke stap die zorgvuldig en afgewogen gezet dient te worden. Van onze kant willen we teleurstelling – voor jou en voor ons – voorkomen door grondig na te gaan of je past binnen de Vrijmetselarij en of je daarin zult kunnen vinden wat je zoekt.’

‘Daar kan ik inkomen,’ zegt Friedhelm begripvol. ‘Het is daarom dat ik ook lang nagedacht heb over deze stap die ik wilde maken.’

‘Dat is ook heel verstandig. Het is niet zomaar iets, het kent ook een nauwkeurige procedure en ik denk dat dat ook goed is,’ merkt de graaf op. ‘Ik vervolg nog even met de methodiek. Zo zal je – nadat je je bij ons hebt aangemeld – een gesprek krijgen met twee Meester-Vrijmetselaren die je behalve nader zullen informeren over de Vrijmetselarij, tevens zullen proberen te beoordelen of je voldoende in staat bent tot zelfkennis, of je respect kunt opbrengen voor de mening van anderen en of je voldoende de waarde begrijpt van het werken met symbolen en ritualen. Daarnaast verwachten wij van je dat je een “vrij man van goede naam bent”. Met “goede naam” wordt zeker niet je inkomen, opleiding of je beroep beoogd, maar dat je geen levensstijl hebt die maatschappelijk verwerpelijk is.

Met “vrij man” wordt bedoeld dat je vrij bent van dogma’s en open staat voor nieuwe ideeën, nieuwe gezichtspunten. Zou je bijvoorbeeld op dogmatische wijze een religie aanhangen, dan

pas je niet binnen de Vrijmetselarij. Je hebt in dat geval voor jezelf reeds antwoorden en “zoekt” immers niet meer. Volg je het nog?’
‘Jazeker Johann. Ik probeer het goed tot mij te nemen.’

‘Mooi..., tijdens het gesprek krijg je een aanvraagformulier en een vragenlijst. De ingevulde vragenlijst dient een eerste beeld te geven van wie je bent en wat jouw reden tot aanmelding is. Na dat gesprek stellen beide Meester-Vrijmetselaren afzonderlijk van elkaar een aanbevelingsbrief op en geven die aan hun Voorzittend Meester. Deze kan, na eventueel zelf ook met je gesproken te hebben, de voorzitter van de Commissie van Onderzoek verzoeken hem te adviseren over jouw aangevraagde lidmaatschap. Tegelijkertijd worden de personalia en de naam van de Loge waar jij je hebt aangemeld, doorgegeven aan het secretariaat van de Orde in Berlijn. Jouw gegevens worden dan op een kandidatenlijst gezet, welke wordt toegezonden aan alle onder de Orde vallende Loges. Deze lijst wordt in alle Loges op de eerstvolgende bijeenkomst voorgelezen en door de Voorzittend Meester afgesloten met de vraag of iemand de kandidaat kent en informatie heeft die van belang kan zijn voor de beoordeling van de kandidatuur.’

‘Er kan dus een bezwaar komen?’

‘Formeel kan dat, maar dat heb ik nog nooit meegemaakt. Aansluitend gaat de voorzitter van de Commissie van Onderzoek, bij onze Loge zijn dat drie leden, het onderzoek opstarten door je te verzoeken je levensloop op papier te zetten, waaruit je opvoeding en geestelijke ontwikkeling zou moeten blijken. Het gaat er hier om een beeld van je te krijgen. Wij nemen elkaar niet de maat en dat zullen we bij jou ook niet doen. Het gaat er voornamelijk om in te schatten of je “zoekende” bent en binnen de Vrijmetselarij aan je (verdere) geestelijke ontwikkeling kan en wil werken. Daarnaast kan de voorzitter van de Commissie je verzoeken een of twee referenties op te geven.’

‘Het klinkt als een uitgebreide procedure.’

‘Zoals ik al zei, Friedhelm, we doen dit om wederzijdse teleurstellingen te voorkomen. De Commissie van Onderzoek zal in het logegebouw een gesprek met je voeren. Dit gesprek heeft niet het karakter van een soort examen.’

Het is een gesprek op basis van gelijkwaardigheid waarbij - het zij nogmaals gezegd - wordt nagegaan of je van beide kanten past binnen de Vrijmetselarij dan wel om teleurstellingen te voorkomen. Een dergelijk gesprek in gemoedelijke sfeer duurt ongeveer anderhalf uur. De Commissie zal vervolgens de Voorzittend Meester adviseren over je aanmelding. De Voorzittend Meester zal de aanmelding met het advies van de Commissie ter besluitvorming voorleggen aan de Meesters van de Loge. Het positieve besluit wordt met de nodige documenten toegezonden naar het secretariaat van de Orde. Na akkoord zal er een afspraak met je gemaakt worden over het moment van je inwijding tot Leerling-Vrijmetselaar. Het is dan mij en mijn broeders een grote eer je te mogen inwijden en jou een prachtige avond te bezorgen. Daarmee is de procedure beëindigd en hebben wij je als onze nieuwe broeder opgenomen in onze wereldomspannende broederketen.'

'Dat is nogal wat,' zegt Friedhelm.

'Ik neem aan dat je niet nu al afhaakt,' zegt Johann lachend.

'Nee hoor, integendeel, ik meld mij graag aan en begrijp vanuit mijn vakjargon dat een dergelijke gang van zaken alleen maar goed is.'

'Zo is het Friedhelm. Mooi, dan zet ik de procedure voor je in werking!'

'Wanneer vindt de eerste stap plaats?'

'Ik stuur je zo snel mogelijk het aanmeldingsformulier op en ga een gesprek inplannen. Bij dat gesprek zal ook onze Voorzittend Meester aanwezig zijn. Volgende week is er toevallig Loge dan zal ik jouw verzoek kenbaar maken. Ik denk dat we het met twee weken rond kunnen hebben en de stukken het hoofdbestuur kunnen doen toekomen. We kennen je een beetje dus veel hobbels zullen we niet te nemen hebben.'

'Dank, Johann...eh mag ik vragen wie de Voorzittend Meester is?'

'Jazeker, dat is graaf Christoph von Arnim van kasteel Boitzenburg.'

'Aha....verrassend. Ja, de graaf ken ik van gezicht. Ik heb 'm ooit in het verre verleden weleens gezien, maar kan mij niet

herinneren hem ooit gesproken te hebben.'

'Dat zal dan mogelijk een eerste keer worden. Overigens weet je vrouw van je verzoek af?'

'Jazeker, ik heb het er uitgebreid met haar over gehad en ze steunt mij volledig.'

'Geweldig, het doet mij veel genoegen om dat te horen.'

'Je kan mij altijd bellen als je nog nadere informatie wenst. Ik zorg in ieder geval dat je een uitnodiging voor een gesprek krijgt.'

'Mooi, dank je, dan wacht ik dat af!' zegt Friedhelm.

'Graag gedaan en tot ziens.'

'Het genoegen is geheel wederzijds.'

Als Johann de hoorn neerlegt blijft hij in gedachten verzonken staan. Een dergelijk gesprek had hij totaal niet verwacht. Als hij zwijgend naar zijn stoel loopt kijkt Esther hem vragend aan.

'Wat hoor ik nu? Krijgen jullie de inspecteur bij de Loge? Als dat maar goed gaat!'

'We hebben nog altijd de 'Getande Rand'. Zoals je weet wordt daarmee aangegeven dat zaken die besproken worden niet naar buiten komen.'

'Ja, dat heb je mij al eens verteld, maar toch... ach, het is ook jullie feestje, waar bemoei ik mij mee. Hij zal toch niet om een andere reden bij de Loge willen?'

'Wat bedoel je daarmee te zeggen Esther?'

'Nou ja, de moord op In 't Gooi is nooit opgelost...ik mag toch hopen dat hij niet...'

'Ach welnee, natuurlijk niet!' onderbreekt Johann haar.

'Ik blijf het merkwaardig vinden. Zo niet zeer merkwaardig. Een inspecteur die zich na drie jaar aanmeldt om toe te treden tot de Loge op grond van een horloge...Niet dat ik achterdochtig wil overkomen, maar verbaasd ben ik zeker!'

'We gaan het zien Esther, proost.'

'Proost Johann, dat hij een welkome Leerling-Vrijmetselaar moge zijn,' zegt ze met een glimlach terwijl ze aan haar glas nipt.

'Ik zal morgen mijn Voorzittend Meester informeren.'

'Lekker!'

'Wat lekker?'

'Nou, *De smaak van Korenwijn...*'

"Berlijn"

Bahnhof Berlin, februari 2019

Het is halfelf in de ochtend als de trein langzaam op het perron van Berlin Lichtenberg tot stilstand komt. Anna was al om negen uur van huis gegaan om op tijd op de Vrije Universiteit in Berlijn te zijn. Ze kan zich de route naar de *Kaiserswerther Strasse* nog goed herinneren. Toen ze enkele jaren geleden twee informatiedagen bezocht voor haar vervolgstudie maakte het gebouw al grote indruk op haar. Om elf uur heeft ze de afspraak staan met de decaan die de belangen van internationale studenten behartigt. Ze realiseert zich dat ze aan een uniek onderzoek begint. Nog nooit eerder zijn er door de overheid vastgoedoverdrachten van private eigendommen getoetst na 'Die Wende'. Natuurlijk beseft ze dat ze in het voordeel is omdat ze bekend is met de omgeving die binnen dit specifieke onderzoek valt. 'Kasteel Boitzenburg!', het is wel een van de grootste kastelen in de omgeving met een buitengewone bewogen historie. Het kasteel moet schatten aan informatie herbergen. Kasten vol met oude jachtakten, pachtcontracten, papieren over verkopen van vastgoed, opgesteld door gewezen eigenaren, kaarten over de jachtgebieden en jachthuizen die in de directe omgeving van het kasteel liggen. Ook die hebben vele eigenaren gekend. Hoe meer Anna erover nadenkt hoe enthousiaster ze raakt. Wat zou het waardevol zijn als ze een goed overzicht krijgt over deze historie. Ze kijkt ernaar uit een tipje van de sluier op te lichten.

De Vrije Universiteit waar ze zich heeft aangemeld is opgericht in 1948 als reactie op de inperking van de academische vrijheden op de traditionele universiteit van Berlijn, de Humboldt-Universiteit. Deze was in het oostelijke deel van Berlijn gevestigd, in de Sovjet-sector. In de prospectus die ze vorig jaar had aangevraagd las ze dat de communisten een toenemende invloed hadden uitgeoefend op de Humboldt-Universiteit hetgeen leidde tot vele protesten van professoren en studenten. Dit had weer arrestaties tot gevolg door de geheime dienst van de Sovjet-Unie,

de MVD. De arrestanten werden door een militair tribunaal veroordeeld tot 25 jaar dwangarbeid. Tegen de achtergrond van de 'Blokade van Berlijn' besloot de magistraat van Berlijn, die inmiddels in West-Berlijn gevestigd was, tot de oprichting van een Vrije Universiteit. Als Anna het statige gebouw binnenkomt merkt ze dat er een wezenlijk verschil is met de aloude universiteit van Cambridge. Tegenover de ingang bevindt zich een hoge informatiebalie waar een medewerkster half verscholen achter een computerscherm zit.

'Kan ik u ergens mee helpen mevrouw?'

'Goedemiddag, mijn naam is Anna Mayer, ik heb een afspraak staan met een decaan.'

'Een decaan,' knikt ze vriendelijk terug. 'Heeft u ook een naam? Er zijn in onze universiteit 650 personeelsleden werkzaam.'

'Jazeker, Quaak... Marjolein Quaak. Met Q...U...A...A...K.'

De enigszins gezette dame schuift haar leesbril wat meer op het puntje van de neus en tikt de naam in de computer.

'Ah, gevonden...decaan Quaak. Mevrouw, mag ik uw legitimatiekaartje controleren?'

'Natuurlijk, alstublieft.'

Als Anna haar kaartje overhandigt worden haar gegevens ingevoerd.

'Ik zie dat u niet geregistreerd bent op onze universiteit, mevrouw Mayer.'

'Dat klopt, ik studeer in Cambridge in Engeland en doe een eindschrijving die ik deels op uw universiteit mag afronden. Ik heb enige tijd geleden een afspraak gemaakt met mevrouw Quaak en wil graag overleggen wat mijn mogelijkheden zijn.'

'Wanneer zei u?'

'Ik heb drie weken geleden al met mevrouw Quaak een afspraak gemaakt.'

'Aha, ik begrijp het. Ik zal even in haar centrale afsprakenagenda kijken, momentje.'

Terwijl de baliemedewerkster enkele gegevens checkt kijkt Anna vol bewondering naar de architectuur van het gebouw. Ze ziet dat het een grondige restauratie heeft ondergaan, waarbij de typische *jugendstil* stijl behouden is gebleven.

Plafonnières en hoge ramen geven de hal een statig karakter.

‘Het klopt mevrouw. U wordt om elf uur verwacht in kamer 6. Dat is die lange gang in en dan aan de linkerkant,’ zegt ze gebarend. ‘Het wijst zich eigenlijk vanzelf.’

‘Dank u wel mevrouw.’

‘Graag gedaan.’

Anna loopt nog eens rustig de grote ontvangsthal door en ziet op de grote digitale klok dat ze ruim tien minuten over heeft. Nog net tijd voor een kopje koffie uit de automaat. Ze pakt een ordner uit haar tas om nog een momentje de documenten te controleren. Niets mag aan het toeval worden overgelaten want ze kan zich tijdens de presentatie geen misser veroorloven. Ze weet dat ze straks in het gesprek van goeden huize moet komen om de volledige medewerking te krijgen, want haar onderzoek naar eigendoms- en erfrecht van historisch vastgoed kan ongelooflijk gevoelig liggen. Duizenden woningen en gebouwen zijn na ‘Die Wende’ verlaten en nooit meer opgeëist door de voormalige eigenaren. Velen ervan zullen reeds gestorven zijn en nazaten zullen niet of lastig te achterhalen zijn. De mogelijkheid is reëel aanwezig dat oude wonden kunnen worden opengereten en dat tegenwerkingen een risico vormen voor de kwaliteit van haar scriptie. Ze heeft daarom dan ook de keuze gemaakt de onderwerpen terug te brengen tot enkele kastelen die in de Uckermark terecht of onterecht nog in particulier bezit zijn. Met name ‘Kasteel Boitzenburg’ met de bijgebouwen en het ‘Havelkasteel’ te Zehdenick.

‘Mevrouw Mayer?’ klinkt het plotsklaps in de grote hal.

Verrast kijkt Anna achterom.

Ze ziet een slanke dame van middelbare leeftijd opgewekt op haar afkomen. Anna gaat direct staan en neemt de uitgestoken hand met enthousiasme aan.

‘Mayer, Anna Mayer...’

‘Marjolein Quaak....decaan, aangenaam. Mooi, zullen we naar mijn kamer gaan?’

‘Fijn, dank u.’

Eenmaal daar aangekomen neemt ze de uitnodiging van de decaan aan om plaats te nemen in een van de rode kuipstoelen

die deel uitmaken van een modernistische zithoek. Het valt haar op dat de kamer er zeer ordentelijk uitziet.

'Fijn dat u er bent mevrouw Mayer. U kunt zich voorstellen dat het voor ons een hele eer is iemand te kunnen helpen die studeert in Cambridge en bij ons de eindscriptie wil voltooien. Dat is namelijk niet alledaags zullen we maar zeggen. Wij hebben enige tijd geleden uitgebreid telefonisch contact gehad waarbij we de aandachtspunten betreffende uw scriptie doorgesproken hebben.'

'Ik ben ook zeer vereerd dat u mij daarbij de nodige ondersteuning wilt bieden.'

Anna beseft dat ze beter op complimenteuze toon de conversatie gaande kan houden, ze weet tenslotte dat een deel van het succes ook door haar medewerking wordt bepaald.

'Dat is geheel wederzijds, mevrouw Mayer. Ook onze universiteit ziet het als een behoorlijke uitdaging om meer te weten te komen hoe het met diverse eigendomsoverdrachten is verlopen, zeker die van grote vastgoedobjecten waartoe kasteel Zehdenick behoort. Het zijn bijzondere gebouwen die een waardevol cultuurhistorisch karakter hebben. Daarentegen zult u zich ook moeten realiseren dat het onderzoek enkele risico's met zich meebrengt. Niet iedereen is geïnteresseerd in, laten we het maar oneerbiedig zeggen, gewroet in privaat domein.'

'Uiteraard besef ik dat en daar ben ik mij ook terdege van bewust,' zegt Anna zelfverzekerd.

'Mag ik u vragen mevrouw Mayer, heeft u al een literatuurstudie gedaan en een methodenhoofdstuk opgesteld?'

'Dat laatste nog niet, mevrouw Quaak, dat wilde ik juist doen nadat ik het *Landesarchiv* in Berlijn bezocht heb.'

'*Landesarchiv*?' vraagt ze verbaasd.

Ze realiseert zich dat als er externe leerlingen zijn die toegang tot het *Landesarchiv* willen hebben er een zekere terughoudendheid dient te worden betracht.

'Ja, dat lijkt mij logisch, toch? Ik moet natuurlijk oude eigendomsakten, manuscripten et cetera nakijken en verbanden leggen. Het *Landesarchiv* is bij uitstek het documentatiecentrum hiervan. Jaren geleden, in mijn schooltijd in Templin, zag ik een

documentaire over kasteel Boitzenburg waarbij historische documenten destijds als belangrijk fundament voor een tv-documentaire dienden. Die fascinatie voor de rijke historie die ik toen al had is nog steeds aanwezig.'

Mevrouw Quaak kijkt bedenkelijk.

'Ik dacht dat het accent van uw scriptie voornamelijk op kasteel Zehdenick zou liggen, of vergis ik mij daarin?' vraagt ze weifelend.

'Eh... nou ja.... in principe ligt het in mijn planning te starten met een onderzoek naar kasteel Boitzenburg,' antwoordt Anna vastberaden.

De decaan heeft vanuit haar professie opdracht om mevrouw Mayer te begeleiden maar beseft terdege dat het absoluut geen zin heeft te controleren in hoeverre ze buiten haar opdracht treedt. Ook zij weet dat er in het *Landesarchiv*, waar Anna zich toegang kan verschaffen tot de vele onderzoeksdata, een groot risico ligt. Daarin worden niet alleen geschreven archieven van de Berlijnse autoriteiten en instellingen gedurende een periode van verschillende eeuwen bewaard, maar ook belastende documenten, manuscripten, bestanden, kaarten, foto's, geluids- en filmopnames uit een minder geaccepteerde periode.

'Uw literatuurstudie heeft u al afgerond in Cambridge begreep ik?'

'Jazeker mevrouw Quaak, wat dat aangaat kan ik in ieder geval proberen de diverse stambomen te onderzoeken om te komen tot de oorspronkelijke eigendomsrechten. Van daaruit wilde ik de akten, manuscripten en overige documenten raadplegen. Wie heeft wat verkocht of aangekocht inzake bijbehorende landgoederen en hoe rechtvaardig is destijds alles verlopen. Het scheidt mogelijk meer duidelijkheid over hoe er werd omgegaan met het erfrecht en dan doel ik met name op de periode voor "Die Wende".'

De decaan fronst steeds meer haar wenkbrauwen.

'Hoe weet ik mevrouw Mayer, dat u binnen de kaders van de opdracht blijft. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat wij u binnenkort in een of andere regionale zender, of nog erger, nationale tv-zender zien verschijnen waarbij er grote paniek ontstaat doordat

mensen zich misschien onterecht in een vreemd daglicht geplaatst zien worden.'

'Het verbaast mij dat u daarnaar vraagt mevrouw Quaak. Ik ben bijna afgestudeerd, dan mag u van mij verwachten dat ik op zeer professionele wijze mijn analyses zal verrichten en niemand in diskrediet zal brengen. Daarbij blijf ik natuurlijk wel bij de feiten ook al kunnen die ongemakkelijk zijn.'

'En tot hoever wilt u teruggaan in de tijd met betrekking tot kasteel Boitzenburg? Ik bedoel waarom begint u niet bij kasteel Zehdenick?'

Mevrouw Quaak probeert onopgemerkt het accent van het onderzoek van Anna te verleggen naar kasteel Zehdenick. Zij weet tenslotte welke belangen er op het spel staan. Niemand mag geschaad worden door historische feiten.

Anna besluit wat terughoudender te zijn in de beantwoording nu de decaan blijkbaar tot in details wil weten wat ze wenst te onderzoeken en de voorkeur van haar keuzes wil toetsen.

'Dat kan ik nog niet precies zeggen omdat ik nog methodenonderzoek moet uitvoeren. Ik kom daar nog bij u op terug, maar de middeleeuwen als vertrekpunt te nemen lijkt mij de meest voor de hand liggende keuze.'

'Ik zal uw verzoek mevrouw Mayer...'

'Zegt u maar Anna hoor, want we gaan elkaar vaker treffen omdat u mijn vorderingen natuurlijk wilt beoordelen en dan is tutoyeren wat mij betreft geen probleem. Ik vind het iets prettiger communiceren in een wat informelere sfeer.'

Mevrouw Quaak reageert niet op het directe voorstel van Anna. Ze heeft absoluut geen interesse om zich amicaal op te stellen.

'Welnu mevrouw Mayer, hou mij op de hoogte van de vorderingen van uw scriptie. Schroom niet bij mij binnen te lopen voor welke vraagstelling dan ook.'

Heel veel succes en als u assistentie nodig hebt, er lopen hier nog wel wat tweede- en derdejaars studenten rond die u kunnen begeleiden.'

'Dank u wel. Ik houd u op de hoogte van mijn activiteiten en ga vanmiddag alvast naar het *Landesarchiv* om te kijken wat ik er zoal kan vinden.'

'Eichborndamm 115'

'Wat is daarmee?' vraagt Anna.

'Dat is het adres,' antwoordt de decaan.

'Hier hebt u een kaartje. Succes! O ja.... groet de directie als u die daar mocht aantreffen, zegt ze glimlachend. Ze weet dat ze daarmee de waakzaamheid van de directie van het *Landesarchiv* kan opwekken.

'Graag over twee weken een eerste terugkoppeling, past dat?'

'Prima, u kunt op mij rekenen. Dank u wel!'

Als Anna haar spullen in haar grote bruinleren aktetas opbergt geeft ze onder dankzegging voor haar medewerking de decaan een hand en loopt naar de ontvangsthall van de universiteit. Een onbestemd gevoel overvalt haar. Ze schudt haar hoofd ten teken van onbegrip over de houding van de decaan. Ik heb haar nodig, dus ik heb geen andere keus, mompelt ze in zichzelf.

Als Anna de hoofdingang verlaten heeft kijkt ze intuïtief achterom. Achter het raam van de kamer van de decaan ziet ze een gordijn bewegen. Haar intuïtie heeft haar niet bedrogen. Ze had gelijk. Ze willen om de een of andere reden niet dat ze ergens te dichtbij komt. Althans zo lijkt het. Ze probeert zich bewust niet door dit eerste contact te laten beïnvloeden, maar toch maakt een unheimisch gevoel zich van haar meester.

Zich bewust van de situatie waarin haar intuïtie en waakzaamheid hand in hand gaan gaat ze naar buiten. Als ze buiten de muren van de universiteit is, loopt ze richting de metro die haar naar het centrum van Berlijn brengt.

Blijkbaar werkt het Stasi-systeem¹³ nog steeds.

¹³ Stasi staat voor Staatssicherheit en was jarenlang de geheime dienst voor de DDR ten tijde van de Koude Oorlog. Deze inlichtingendienst werd in 1950 in het leven geroepen om mensen die zich niet 'politiek correct' gedroegen op te sporen. Alle middelen waren daarbij geoorloofd; eigen burgers werden afgetapt en gefilmd. Wanneer deze burgers zich niet netjes aan de regels van het systeem hielden werden ze opgepakt en opgesloten. De Stasi telde maar liefst 260.000

Naar verwachting zal ze met een klein halfuurtje bij het *Landesarchiv*, zo'n dertien kilometer verder dan de Humboldt-Universiteit, aankomen.

Op de bovenste etage van het *Landesarchiv* gaat een telefoon. Het geluid galmt over de gehele verlaten gang.

'Met Von Rittgarten, goedemiddag.'

'...Joachim...?'

'...Ja...'

'Met Marjolein Quaak, ik moest je laten weten als ze is geweest....'

'Ah, ...ja dank je!'

'...En?..'

'Zoals je verwachtte, ze onderzoekt kasteel Boitzenburg!'

'Verdorie..., kon je haar er niet van weerhouden?'

'Nee Joachim, ik heb mijn best gedaan, ik wilde absoluut geen argwaan wekken. Aan de andere kant kan ik haar nu wel onder controle houden op hetgeen ze bestudeert.'

'Oké, klinkt acceptabel. Ik zal hier in het *Landesarchiv* laten monitoren wat ze zoal opvraagt... dank voor je berichtje. Oh ja, doe de groeten aan je vader.'

'Zal ik doen Joachim.'

Direct na het gesprek belt Von Rittgarten met de bode die bij de hoofdingang staat.

'Wees voorbereid broeder! Er komt straks een jongedame die wil snuffelen in de archieven van kasteel Boitzenburg. Ik wil exact weten waarnaar ze op zoek is.'

'Komt in orde Gedeputeerd Meester,' antwoordt de bode. Hij kent zijn positie goed. Opdracht is opdracht, niet alleen binnen

medewerkers, waaronder ook veel infiltranten. Dit betekent dat één op de 50 burgers lid was van de Stasi. Het wantrouwen binnen de leefgemeenschappen in de DDR was daarom ook enorm. Er werden talloze dossiers van verdachte mensen opgebouwd die werden opgeslagen in de Stasiarchieven. Deze archieven zijn overigens tot op de dag van vandaag nog bewaard gebleven en kunnen nog steeds worden ingezien. Na de val van de Berlijnse Muur trachtten medewerkers van de Stasi de dossiers te vernietigen; dit lukte echter maar voor een deel.

deze muren, maar ook daarbuiten. De woorden zijn voor de bode ontegenzeggelijk niet voor meerderlei uitleg vatbaar. Hij gaat direct naar de centrale bewakingsruimte en checkt of alle bewegingssensoren actief zijn. Zo gauw als er iemand op een plaats in het gebouw beweegt maken de camera's, die als witte ronde schoteltjes aan het plafond hangen, opnamen. De camera's tonen zo'n scherp beeld dat bij het inzoomen, zelfs op een afstand van twintig meter, haarscherp kan worden meegekeken welke bladzijden de lezer bestudeert. Von Rittgarten laat niets aan het toeval over. Hij is berekenend en staat bekend als een gezaghebbende persoonlijkheid die al meer dan dertig jaar hoofd is van het *Landesarchiv* en de verantwoordelijkheid heeft over het historisch documentatiecentrum. Hij is een van de weinigen die na 'Die Wende' kon aanblijven. Zijn netwerk was immens en vreemde krachten hebben geen invloed kunnen uitoefenen op zijn positie. Dat de Vrijmetselarij op de achtergrond daarbij een belangrijke rol heeft gespeeld was een bekend gegeven maar niemand die zich daar openlijk over durfde uit te laten. Nog steeds is het een feit dat iedereen die meent in het archief ongestoord informatie te kunnen raadplegen ongewis is van hetgeen er daadwerkelijk gebeurt. Daarom is een bode binnen de dienst een belangrijke schakel. Ook Anna heeft er geen weet van dat in de digitale informatiezuil elke toetsenbordaanslag wordt vastgelegd zodat men later kan zien welke gegevens zijn geraadpleegd. Als ze het *Landesarchiv* binnenkomt staat de bode op enige afstand van de ingang. Hij groet haar vriendelijk door met zijn hoofd een bevestigend knikje te geven als blijk van welkom. Dan loopt ze de immense ontvangsthall in. Rechts van de balie staan enkele informatiezuilen. '*Anmeldung erforderlich*' staat er op een van de schermen. Zonder zich te registreren krijg je immers geen toegang tot de archieven. Anna sluit de vragen die gesteld worden af met haar e-mailadres. Nu kan ze in de databank zoeken op 'kasteel Boitzenburg'. Kort daarop verschijnt er een lijst van items verdeeld over de diverse afdelingen. 'Precies wat ik zoek,' mompelt ze. Uit haar tas haalt ze een kladblokje waarop ze de afdeling- en archiefaanduidingen noteert. Daarna loopt ze naar de lift die toegang geeft tot de 2^{de}

etage. 'Mittelalter' staat er boven de gang als ze de lift uitstapt. Ze had zich voorgenomen eerst de afdeling te bezoeken die informatie geeft over eigendommen van burchten in vroegere perioden. Ze loopt de lange gang in met aan weerszijden een rij aan archiefkasten. C8...9...10...11...12...13. Deze! 'C13...Besitzergeschichte' staat er op de kast. Eigenlijk kinderlijk eenvoudig te vinden, denkt ze...2de etage...kast 13...Als ze de arm van de brandwerende archiefkast ronddraait opent zich de kast waarin zich schuifladen bevinden met verticale hangmappen. Keurig geordend op alfabet. Algauw vindt ze de basisinformatie over kasteel Boitzenburg uit die periode.

Ort: Boitzenburg.
Name: Kasteel Boitzenburg.
Landkreis: Uckermark.
Bundesland: Brandenburg.
Bestand: Oberhaus, Teile des Unterhauses, Schloss 19. Jahrhundert.
Datierung: 13.-16. Jahrhundert.

1276 wurde das „feste Haus Boycemborch“ als Lehen von Dietrich von Kerkow erwähnt. 1373 gründete Markgraf Ludwig in Boitzenburg eine landesherrliche Vogtei. Verschiedene Pfandinhaber wechselten sich in der Folge ab. 1439 erteilte Markgraf Friedrich I. dem Landvogt und Brandenburgischen Rat Hans III. von Arnim (1412-1447) den Auftrag, auf der mittelalterlichen Feste „ein hus, auch eyne kuchen (zu) buwen und die ringmure“ auszubessern. Erneut wechselten die Besitzer. 1528 tauschte Hans VIII. von Arnim (1501-1553) mit dem Kurfürsten sein Schloss in Zehdenick gegen Boitzenburg. Von 1553 bis 1578 waren Hauptburg und Vorburg durch Erbteilung getrennt. 1732 vereinte der preußische Staats- und Kriegsrat Georg Dietloff von Arnim den Besitz der Familie, die das Schloss bis 1945 behielt. Im Zuge der Bodenreform wurde 1946 ein Genesungsheim eingerichtet. Im Oberhaus wohnten Umsiedler, auch ein Alters- und Kinderheim entstanden. Nach 1960 war das Schloss Erholungsheim der Nationalen Volksarmee der DDR.

Dan valt haar oog op een specifieke passage.

[...] Erneut wechselten die Besitzer. 1528 tauschte Hans VIII. von Arnim (1501-1553) mit dem Kurfürsten sein Schloss in Zehdenick gegen Boitzenburg...[...]

Met verbazing leest Anna de uitgebreide documentatie. Ze realiseert zich dat alleen al dat stukje tekst genoeg informatie bevat voor maanden research. Het zal nog moeilijk worden een verantwoorde selectie te maken die noopt tot verder onderzoek. Na ruim vier uur in het *Landesarchiv* te zijn geweest heeft ze zich een redelijk beeld kunnen vormen van de aanwezige informatie. Het kopiëren van verscheidene kaarten over meerdere perioden van kasteel Boitzenburg kon ze in de centrale hal op de etage zonder toezicht probleemloos uitvoeren. Ondanks de unheimische sfeer die er hangt heeft ze niet kunnen bevroeden dat alle kopieën die ze gemaakt heeft ook door het apparaat op de achtergrond digitaal zijn opgeslagen in een pdf-format en aan haar inlogregistratie werden gekoppeld.

Tegen de tijd dat ze het *Landesarchiv* wil verlaten heeft ze geen enkel vermoeden van het feit dat ze al die tijd geschaduwd is. Toch heeft ze enkele onderliggende akten en overeenkomsten, die ooit tussen de kasteel eigenaren en grondgebruikers waren opgesteld, met haar mobiele telefoon kunnen kopiëren. In grote lijnen moet ze zich met deze informatie gaandeweg een beeld kunnen vormen wat er de afgelopen 300 jaar heeft plaatsgevonden.

Vandaag heeft ze een begin gemaakt met het onderzoek over kasteel Boitzenburg...

Als ze naar de uitgang van het gebouw loopt heeft ze de kopieën van de gebiedskaarten en het kasteel onder haar arm. Dicht bij de toegangsdeur legt ze haar spullen op een stoel in de wachtruimte. Net als ze haar winterjas aantrekt komt de kleine, enigszins corpulente bode met een aanzienlijke grote grijze baard, op haar toelopen. De al redelijk op leeftijd maar kwiek ogende man, draagt een embleem met de letters 'LA-Landesarchiv' op de revers van zijn colbert.

'Mag ik u wat vragen mevrouw?' zegt de bode terwijl hij Anna met een valselijke grijns aankijkt.

Anna draait zich verbaasd om.

Ze ziet meteen dat de man tot het personeel van het *Landesarchiv* behoort gezien het grauwgrijze uniform wat hij draagt.

'Eh... ja...,' zegt ze terwijl ze de rits van haar jas omhoogtrekt.

'Ik zag u net met een groot aantal kopieën richting de uitgang lopen, maar heeft u kunnen vinden wat u zocht? Ziet u... ik ben namelijk medewerker bij het *Landesarchiv* en zie graag dat onze bezoekers tevreden naar huis gaan.'

Op slinkse manier probeert de bode een indruk te krijgen van de vrouw door met een smoes haar aandacht te vragen.

'Oh...eh...ja, ik heb gevonden wat ik zocht. U heeft mij blijkbaar goed gevolgd tijdens mijn aanwezigheid anders had u de conclusie over de "grote aantallen" wel achterwege gelaten, toch?'

De bode schrikt en voelt enige schaamte in zich opkomen. Geconfronteerd met de onverwachte scherpte en alertheid van Anna stelt hij zich wat terughoudender op.

'Mag ik vragen waarnaar u op zoek was?'

'Vanwaar uw gedetailleerde zo niet buitengewone belangstelling?' vraagt Anna die duidelijk op haar qui-vive is nu de man zo doorvraagt.

'Ach mevrouw, we zien graag dat onze klanten tevreden zijn en omdat we binnenkort een nieuwe digitale informatiezuil plaatsen waarin we de eventuele op- of aanmerkingen nog kunnen invoeren willen wij nogmaals informatie vergaren die we kunnen gebruiken om onze dienstverlening te verbeteren.'

'Als u vraagt of ik alles gevonden heb wat ik zocht is het antwoord... ja.'

'Zocht u iets speciaals?'

Anna, wacht met het beantwoorden van de vraag. Ze voelt aan dat het helemaal niet meer gaat over de kwaliteit van de dienstverlening.

'Beste meneer,' zegt Anna terwijl ze zich tegelijkertijd afstandelijk opstelt. 'Ik wil u niet teleurstellen maar ik voel geen enkele verplichting om informatie aan u te verstrekken. Ik vind uw vraagstelling bovendien ongepast, dus als u mij verder zou willen excuseren!'

Juist als Anna naar de uitgang wil lopen blijft ze nog even staan en draait ze zich om.

'Eh...wat is uw naam en functie precies?' vraagt Anna.

De bode is verrast door de directe benadering.

'Oh... eh.. Mengelberg...Christian Mengelberg, ik ben al decennialang de bode in dit *Landesarchiv*. En u bent mevrouw...?'

'Mijn achternaam heeft voor u geen enkele relevantie! Ik zou u willen adviseren meer distantie te betrachten naar uw bezoekers.'

'Excuus mevrouw, het was geenszins mijn bedoeling om een dergelijke indruk bij u te wekken.'

'Daar bent u dan onvoldoende in geslaagd. Ik zal een klachtenformulier over uw organisatie, in casu uw attitude, dan ook naar waarheid invullen, goedemiddag!'

Gestaag en geïrriteerd loopt ze door naar de uitgang en wandelt richting het centrum van Berlijn.

Ze zijn nog even wantrouwend als voor 'Die Wende' denkt ze.

Mengelberg is verrast door de onverwachte tegenaanval van de dame. Direct na haar vertrek belt hij met Von Rittgarten.

'Gedeputeerd Meester...Een verdomd intelligente dame. Ze heeft alles...,'

'Wat bedoel je met alles?' vraagt Von Rittgarten.

'Ze heeft een flink aantal documenten over de historie van kasteel Boitzenburg en de omgevingskaarten met haar mobiel gefotografeerd. Mengelberg en Von Rittgarten spreken elkaar zonder bijzijn van derden altijd op maçonnieke wijze aan.

'Verdorie, daar gaan we nog een hoop ellende mee krijgen,' zegt Von Rittgarten.

'Waarom?'

'Ja, waarom...wat denkt u? Het zal u toch niet ontgaan zijn dat onze Voorzittend Meester Von Arnim op het kasteel woont?'

'Eh...nee... natuurlijk niet...in het geheel niet.'

'Dan zult u ook moeten begrijpen dat ik geen zin heb om over niet afzienbare tijd verantwoording af te moeten leggen waarom wij deze dame niet hebben tegengehouden?'

'Maar eh...broeder Joachim... hoe wist u dat deze dame mogelijk een gevaar kon opleveren...?'

'Eh... de lijnen zijn kort en ik vraag nooit naar de reden van een

opdracht die ik van onze Achtbare Meester moet uitvoeren. Hij zal daar zeker een gegronde reden voor hebben gehad.'

'Ik begrijp u volkomen,' zegt Joachim.'

'In ieder geval is het wel een dame die recht op haar doel afgaat. Hoe dan ook, we moeten op onze qui-vive zijn willen we geen argwaan wekken.'

'Zeker Gedeputeerd Meester, ik weet nu hoe ze eruitziet en zal haar schaduwen als ze hier weer opduikt. Daarnaast maak ik direct een analyse van de zaken die ze gefotografeerd heeft.'

'Dat is prima, ik wacht uw rapport af broeder Mengelberg, maar zorg dat u het spoedig aanlevert.'

Von Rittgarten weet dat hij Von Arnim verslag moet uitbrengen van wat zich vanmiddag heeft afgespeeld hoewel hij al eerder door hem op de hoogte was gebracht over de komst van Anna Mayer.

Binnen de Loge heeft Von Rittgarten uiteindelijk een hechte band met zijn medebroeders Von Arnim en Von Falkenhagen zu Feldberg. Ze zijn allen al jaren lid van de Loge "*Zum Schwarzen Adler*" te Berlijn. De Loge die hem veel gebracht heeft en waar ze gedrieën vanaf hun jeugd bijna alle persoonlijke ervaringen delen. Als Mengelberg naar de computerruimte gaat bestudeert hij het opgevraagde beeldmateriaal grondig en stelt een verslag op voor zijn Gedeputeerd Meester.

"Kasteel Boitzenburg"

Februari 2019

Het heeft vannacht licht gesneeuwd. Op het kasteel zijn alleen de dakpannen rond de kachelpijpen zichtbaar. Graaf Christoph von Arnim heeft net zijn dagelijkse ochtendronde gedaan. Eenmaal plaatsgenomen achter zijn bureau belt hij de bode via de huistelefoon en verzoekt haar zijn gebruikelijke thee te komen brengen. Eigenlijk is het woord bode een devaluatie voor haar aanwezigheid. De graaf hecht meer waarde aan de term 'personal assistent', maar daar wil ze niets van weten.

'Ik vind het plezierig om me voor u en de gravin dienstbaar te kunnen opstellen,' zegt ze steevast.

Ze woont in een van de zijvleugels van het kasteel en het leven bevalt haar op deze wijze. Zolang haar gezondheid het toestaat wil ze dit vak graag blijven uitoefenen, maar de verhoudingen zijn de laatste tijd steeds meer onder druk komen te staan. De gravin heeft zich de laatste jaren ontwikkeld als een ongekende helleveeg. Een feeks die snauwt, met niemand medelijden heeft en het volk maar gepeupel vindt. Vele malen heeft de graaf haar aangesproken op haar dedaine gedrag en geadviseerd zich onder de bevolking te begeven en daarmee een voorbeeldfunctie te zijn voor de gemeenschap, maar helaas, niets is minder waar. Het leven is voor de graaf en zijn staf, de tuinman en de bode bijna ondraaglijk gemaakt door haar respectloze houding.

De bode weet precies hoe de graaf zijn thee drinkt. Er wordt alleen geschonken uit een zilveren theekan, geplaatst op een zilveren theeblad en de thee dient precies op temperatuur geserveerd te worden. Op de schaal behoren enkele brokjes kandij te liggen samen met een zilveren suikertang. De conservatieve Von Arnim houdt van tradities. *'Degene die de traditie van zijn geschiedenis niet kent zal de toekomst nooit begrijpen'* is een steevaste uitspraak van hem.

Het is tien uur in de ochtend als hij besluit zijn medebroeder in

de 'Koninklijke Kunst'¹⁴ Johann von Falkenhagen te bellen en hem op de hoogte te stellen van de komst van Anna. Het is zijn plicht! Hij weet welke gevoeligheden er kunnen ontstaan als haar aanwezigheid pas bij de jacht opgemerkt gaat worden. Weliswaar is het al jaren geleden dat Anna met haar moeder aanwezig was op een van de landgoederen, herinneringen daaraan kunnen weer oude wonden openrijten en aanleiding geven tot pijnlijke confrontaties. Von Falkenhagen, die in het jachthuis "Am Kiecker" eveneens al vroeg was opgestaan loopt juist met een kop koffie in zijn hand naar de woonkamer als hij in de jachtkamer zijn telefoon hoort overgaan. Von Arnim weet dat het enige tijd kan duren voordat er wordt opgenomen. Hij is immers op de hoogte van de tragedie van Johann en Esther.

'Met graaf Von Falkenhagen spreekt u.'

'Johann, met broeder Christoph.'

'Goedemorgen waarde broeder, je bent er al vroeg bij,' zegt Johann opgewekt. 'Ik wilde je vandaag juist bellen met een verheugend bericht, maar steek jij eerst maar van wal.'

'Luister Johann, ik heb een wat vervelende boodschap voor je...en ik wil dat graag binnen de "Getande Rand"¹⁵ bespreken met je.'

Johann is verrast door de opmerking van zijn broeder. Hij weet wat het betekent als je iets binnen de "Getande Rand" wilt overleggen.

'Niets ernstigs toch? Wacht ik doe de deur van mijn kantoor dicht.'

¹⁴De methode die Vrijmetselaars beoefenen, wordt ook wel de Koninklijke Kunst genoemd. De term 'koninklijk' slaat ook op 'vrij, soeverein, onafhankelijk'. Vrijmetselaars zoeken, met respect voor andermans overtuiging, onafhankelijk naar de waarheid. Voor de buitenwereld komt de Vrijmetselarij soms als gesloten over. De zoektocht die de Vrijmetselaar met behulp van symboliek en ritueel onderneemt, is altijd een innerlijke. Op die bijzondere wijze – namelijk met de maçonnieke methode - beoefenen zij verdraagzaamheid en liefde tot de medemens. En dat kan je ook als levenskunst zien waar iedereen beter van wordt.

¹⁵ Binnen de 'Getande Rand': hiermee wordt aangegeven dat de zaken die besproken worden in de Loge daarbinnen blijven. De reden voor deze geheimhouding is dat er soms zaken naar voren worden gebracht die zeer persoonlijk van aard zijn, dit kan alleen in een omgeving die beschut en veilig is.

Von Falkenhagen loopt naar de zware houten boogdeur en sluit deze. De boogdeur was voorheen de toegangsdeur tot de traditionele jachtkamer, maar deze is na hetgeen hun beiden is overkomen omgevormd tot kantoor. Natuurlijk vond Von Falkenhagen het van groot belang dat de karakteristieke sfeer van de jachtkamer behouden bleef. Hij wilde de herinneringen niet geheel uitwissen.

‘Vertel Christoph,’ zegt hij vanuit zijn geheel uit wortelnotenhout bestaande jachtstoel.

‘Het gaat over Anna!’

Von Falkenhagen komt van schrik overeind en verschiet van kleur. Zijn hart begint te bonzen bij het horen van de naam Anna.

‘...Johann?’

‘Eh...ja, ik ben er nog.’

‘Oké...het gaat over Anna..!’

‘Ja ik hoor je...eh...wat is er aan de hand?’

‘Ze komt!’

‘Hoe bedoel je, ze komt?’

‘Nou, ze komt op onze twee georganiseerde drijfjachtdagen en wil meelopen. Ik dacht dat je dat wel goed nieuws zou vinden.’

‘Zeker, ik ben echter verrast. Dat betekent nogal wat.’

‘Voorzichtigheid Johann, voorzichtigheid betrachten. We kunnen ons geen enkele scène veroorloven. Anna komt, we kennen de afspraken die we daarover gemaakt hebben en die worden gerespecteerd.’

‘Zeker Christoph, zeker! Maar wat als...?’

‘Er is geen ‘als’ en dat weet je. Alles is binnen de “Getande Rand” ooit op deze wijze afgesproken en dat blijft zo.’

‘Natuurlijk Christoph, we houden ons daaraan. Ik ken het protocol.’

‘Daarover zijn goede afspraken gemaakt. Nog los van de afspraak die ik persoonlijk heb gemaakt met...’

‘Ja..ja.. ik weet op wie je doelt.’

‘Die vormt ons hele leven al geen gevaar en dus nu ook niet, daarvoor zijn de belangen te groot.’

‘Johann, Anna weet niets en ze zal ook nooit wat te weten komen.’

Graaf Von Arnim tikt tevreden met de achterkant van zijn vergulde vulpen op de groene plastic mat die op zijn schrijfbureau ligt.

‘Johann, laten we genieten van de jachtdagen die voor ons liggen en uitkijken naar haar komst. Ik zal er persoonlijk voor zorgen dat alles zo geruisloos mogelijk verloopt. Voor die tijd zal ik nog een gesprekje met haar hebben. Ik heb haar ontboden op het kasteel en ze geeft daar gehoor aan. Ik spreek haar dus nog voor de jacht.’

Plotseling ziet Christoph in de deuropening Antoinette staan. Hij verstijft van schrik bij het zien van haar aanwezigheid.

‘Eh...moment Johann, Antoinette komt net binnen.’

Met een handgebaar maant hij haar om te wachten.

‘Ik had je niet verwacht,’ zegt hij verbaasd. ‘Is er iets? Ik heb Johann aan de telefoon, zou je even kunnen wachten?’

‘Nee!’ snauwt ze hem toe.

‘Graag een moment Antoinette,’ roept hij naar de gravin.

‘Sorry Johann, ik bel je zo terug. Antoinette heeft iets belangrijks te melden.’

Hij kijkt haar indringend aan. ‘Kun je niet even het fatsoen opbrengen om te wachten tot ik mijn gesprek met Johann beëindigd heb? Wat is dat voor een ongepast gedrag!’

Von Arnim weet dat Antoinette volledig door het lint kan gaan als zaken haar niet naar de zin zijn. De relatie met haar is de laatste jaren tot het nulpunt gedaald. Men gedooft elkaar op het kasteel. Niet meer en niet minder. Dat gegeven drijft hem vaak tot wanhoop. Hij had gehoopt op een stabiele, zakelijke relatie met de gravin, maar het tegendeel werd bewaarheid. Kort na de intrek in het kasteel ging het al snel bergafwaarts waarbij er zelfs van een broer-zusrelatie geen sprake meer was. Samen hebben ze twee kinderen opgevoed. Eén meisje heeft vijfentwintig jaar geleden al het kasteel moeten verlaten. Louter en alleen door toedoen van Antoinette. Voor haar telde niet alleen macht, bezit en rijkdom, maar bovenal hoe de omgeving tegen haar aankeek. Ze wilde gezien worden als een dame van aanzien, van een op stand wonende freule. Natuurlijk kon ze alle macht uitoefenen over de boeren die de aan het kasteel toebehorende landerijen van

haar pachtten, maar het besef dat zij er ook financieel afhankelijk van was maakte haar kwetsbaar.

Boos loopt de gravin naar het bureau van haar man.

‘Nee, ik hoorde je zeggen: “*We kijken uit naar haar komst*”. Ik neem aan dat we het dan niet over de persoon hebben waar ik zo ineens mijn gedachten over heb... toch?’ sneert ze hem toe.

Ze kijkt hem met venijnige ogen aan! Dreigend komt ze op hem af en buigt zich over zijn bureau.

‘Over wie ging dit Christoph? Nou? Over wie ging dit?’

Christoph leunt achterover in zijn stoel om niet alleen de agressieve houding van haar te vermijden, maar ook om een zekere rust uit te stralen.

‘Luister Antoinette, ik ben jou op geen enkele wijze verantwoordig schuldig over wie ik uitnodig voor de jacht eind van de maand. Jij hebt jouw leven op het kasteel, ik het mijne! We hebben daar goede afspraken over gemaakt, bemoei je dus niet met de jacht en mijn gasten! De jachtdagen worden gehouden in het laatste weekend van februari met op de zaterdagavond een lopend buffet met drankjes in de jachtzaal. Ik heb alles met de cateraar in Prenzlau en met Nathalie Wenke van Landhuis Eichenhain geregeld. Ik ga ervan uit dat jij, evenals voorgaande jaren, je gastrol op buitengewoon vriendelijke wijze vervult. Het zijn een paar dagen per jaar, meer vraag ik niet van je.’

‘Gastrol...? Wat denk je wel niet? Dat je mij kunt koeioneren bij de invulling van mijn taken?’

Door de opstelling van de graaf beseft ook zij dat er aan de ernstig bekoelde relatie met hem alleen nog een puur zakelijke kant zit. De afgelopen jaren zijn ze binnen het kasteel ieder hun eigen leven gaan leiden. Het enige wat hen bindt zijn de stenen van het kasteel en de landgoederen. De gravin voelt dat zij op geen enkele wijze antwoord zal krijgen op haar vraag. Ijsberend loopt ze door de kamer.

‘Ik doe niets meer voor je, ik zal er zijn, maar meer ook niet. Ik reken erop dat je de bekostiging zelf regelt,’ zegt ze dreigend.

De graaf voelt geen enkele behoefte om nog te reageren.

'Ik wil verder met mijn werk, heb een hoop te doen vandaag, dus als je verder niets te melden hebt? Met de lunch kom ik wel naar beneden.'

'Over wie had je het Christoph?'

'Nogmaals Antoinette, ik voel mij niet verplicht jou te informeren over mijn gasten, ik nodig uit wie ik wil. We hebben daar in het verleden duidelijke afspraken over gemaakt,' sneert Christoph geïrriteerd.

'Dus toch! Verdorie Christoph, doe mij dit niet aan!'

'Bedenk wat je erbij bedenken wilt,' zegt Christoph terwijl hij zijn schrijfblok pakt en aantekeningen begint te maken. Ik blijf bij mijn besluit, hoe je er ook over denkt! En nu wil ik verder met mijn werkzaamheden.'

De gravin ontsteekt in radeloze woede. Ze loopt woest en tierend door de kamer en buigt nogmaals over zijn bureau, maar de graaf laat het gelaten over zich heen komen. Hij is geenszins van plan toe te geven en van gedachten te veranderen. Hij heft zijn hoofd omhoog en kijkt haar stoïcijns aan.

'Verder nog iets?' zegt hij op zakelijke toon.

Hij weet, dat mocht het op een conflict uitdraaien, hij de absolute macht niet heeft. Desondanks zal hij zich nooit door haar de les laten lezen. Het kasteel is sinds ze er wonen in bezit van hen beiden en komt oorspronkelijk uit de nalatenschap van de graven Von Arnim evenals de vele bossen, landgoederen en diverse opstallen verdeeld over 15.000 hectare gebied, genaamd Boitzenburgerland. Het gebied dat onderdeel is van het '*Naturschutzgebiet Schorfheide*' gelegen in de Uckermark. Ruim veertig jaar geleden betrok hij het op jonge leeftijd samen met Antoinette von Arnim, eveneens van adellijke afkomst, maar dat doet aan zijn positie niets af.

'Luister Christoph, als jij van plan bent datgene te doen wat ik denk dat je van plan bent, dan zal ik alles, maar dan ook alles op alles zetten, om voor eeuwig met je af te rekenen.'

'Moet ik dat als een bedreiging opvatten?' vraagt de graaf op beheerste toon.

'Ja, zie dat maar als een bedreiging!' snauwt ze hem toe.

Ineens staat hij op en ontsteekt in woede.

'Nu, ben ik helemaal klaar met je. Ik wil je niet meer zien! Beter gezegd, nooit meer zien! Ik heb het helemaal gehad met je.'

De graaf raakt geheel buiten zinnen over de wijze van toenadering door Antoinette.

'Verdwij uit mijn kantoor. Nu! Ik laat mij niet koeioneren, door niemand en dus ook niet door jou op mijn kasteel.'

Verbaasd kijkt Antoinette naar de plotselinge uitval van Christoph. Het is voor het eerst dat zij hem zo intens kwaad tegenover zich heeft staan.

'En ja...ze komt!' snauwt de graaf haar nog toe.

'Luister Christoph, ik hou jou verantwoordelijk voor alle consequenties. En ik zeg je dit, die zijn groot! Heel erg groot! En ja... zie dat maar als een bedreiging.'

De graaf doet alsof ze niet bestaat en neemt de hoorn van de haak.

Hij probeert het gesprek met Johann weer voort te zetten.

Ziedend smijt de gravin de deur van zijn werkkamer achter zich dicht. Op de gang loopt ze regelrecht tegen haar bediende aan die verrast opzij springt. Ze draait zich om en spreekt de verschrikte bediende aan.

'En jij...jij meldt elk bezoek en telefoontje dat de graaf ontvangt aan mij. Ik wil weten wanneer en met wie hij belt of anderszins contact heeft. Is dat duidelijk?'

Verstijfd en met een angstige blik in haar ogen prevelt ze:

'Eh...eh.... ja mevrouw'.

'Zo niet, dan kun je vertrekken...helder?'

Totaal overrompeld knikt ze nogmaals naar de gravin.

'Ja mevrouw!' zegt ze met enige angst in haar stem. In haar gehele arbeidzame leven heeft ze haar nog nooit zo in blinde woede zien ontsteken. Als de gravin de gang afloopt draait ze zich om en zegt tegen de bediende die nog steeds tegen de muur staat: 'Gehoord!? Je geeft mij dagelijks door wat je hebt waargenomen!'

'Eh ja...mevrouw....ik zal mijn best doen,' zegt ze nogmaals met bevende stem.

Met een angstige blik knikt ze terug en slaakt een zucht als de gravin uit het zicht is. Als ze zich enigszins herpakt heeft loopt ze trillend met het dienblad naar de kamer van de graaf. Bij binnenkomst ziet ze dat de graaf aan het bellen is. Met een

handgebaar geeft hij aan waar ze het dienblad kan neerzetten. Daarna wenkt hij haar dat ze de kamer kan verlaten.

'Ik wil dat je het regelt,' hoort zij de graaf nog net zeggen alvorens ze de grote eikenhouten deur achter zich dichttrekt. Nadat ze in alle nederigheid de kamer heeft verlaten leunt ze van opluchting tegen de muur in de gang. De graaf kijkt op of de deur van zijn werkkamer echt dicht is alvorens hij verder gaat met het gesprek. Hij vertrouwt zelfs de bode niet.

'Luister Johann, het moet. Ik ben er klaar mee. Ik wil de laatste jaren van mijn leven niet meer onder de tirannie van Antoinette doorbrengen. Er is mij niet veel tijd meer gegund. Je weet welke offers ik heb moeten brengen de afgelopen decennia. Grote offers en dat allemaal omdat Antoinette dat eiste. Genoeg is genoeg Johann. In alles wat ik de afgelopen jaren heb willen ondernemen ben ik tegengesproken. Niets deugde in haar ogen. Mijn publiekelijk functioneren leed er danig onder zoals je weet. Mijn besluit staat vast. Ik wil dat ze verdwijnt. Maakt mij niet uit hoe, verzin maar een list!'

Even blijft het stil aan de andere kant van de lijn.

'Ben je er nog?' vraagt Christoph.

'Ja, ik ben er nog. Ik luister. Ik...ik...Jezus...Je kunt je voorstellen dat je mij hiermee overvalt. Ik wist niet dat de situatie zo ernstig was, maar je vraagt het onmogelijke Christoph!'

'Ik ben verdorie radeloos Johann! Ik hoef jou er toch niet aan te herinneren dat ik je twee jaar geleden heb geholpen om Esther voor je te behouden? Je bent de vlucht door de tunnel en de auto die voor je klaarstond waarmee je naar mijn huis in Sint-Petersburg kon vluchten toch niet vergeten?'

'Nee, zeker niet. Ik ben je daar nog altijd zeer erkentelijk voor.'

Johann beseft dat hij geen enkele grond heeft om de opdracht van Christoph te weigeren, hoe moeilijk deze ook zal zijn.

'Luister Johann, we weten allemaal wat Esther geflikt heeft. Ik ben je behulpzaam geweest om dit binnen de "*Getande Rand*" van onze Loge te houden.

Zelfs de Gedeputeerd Meester Von Rittgarten heeft je gesteund.'

Weer blijft het enige tijd stil aan de andere kant van de lijn.

'Johann?'

'Eh ja...!'

'Denk erover na...ik wil het zo spoedig mogelijk gerealiseerd hebben. Er staat veel op het spel, dat weet je.'

'Ik ...eh... ik moet het met Esther bespreken.'

Johann durft niet openlijk een tegengeluid te laten horen. Hij heeft veel, ergo, heel veel aan graaf Von Arnim te danken. Mocht hij een dergelijke opdracht weigeren dan zou hij verbannen worden uit zijn jachthuis "Am Kiecker" waar hij nu met veel plezier woont. Hij zou alles kwijtraken en aan de bedelstaf geraken. Ook zijn positie binnen de Loge houdt geen stand.

'Doe wat je goeddukt, val mij er niet mee lastig en ik wil niets, maar dan ook helemaal niets horen of weten! Ik accepteer geen enkele confrontatie op dit punt na dit gesprek. Je kent je opdracht en ik neem aan dat je je daaraan houdt. Zoek je moment, ik wil het niet weten.'

'Ja maar Christoph, wat is er nu precies gebeurd...? Kunnen we dit niet beter bespreken buiten de telefoon om? Ik weet het niet...'

Von Falkenhagen raakt enigszins in paniek en voelt zich overvallen.

'Christoph, het kan toch niet zo zijn dat ik in nog geen vijf minuten tijd een opdracht krijg die mijn hele verdere leven zal beïnvloeden.'

'Eh...ja ik begrijp je, natuurlijk! Kom vanmiddag om drie uur naar de *Apollotempel*¹⁶ achter het kasteel!'

Plotseling is de verbinding verbroken. Langzaam legt Von Falkenhagen de hoorn weer op de haak. Vanachter zijn bureau

16 <http://boitzenburgerland.de/tempel-und-kapellen-in-boitzenburg/> Het gebouw is in opdracht van Adolf-Heinrich Graf von Arnim (geboren 1803, overleden 1868) gebouwd en verving zijn vervallen voorganger. Het is nog steeds een van de mooiste uitzichtpunten in het park met een direct uitzicht op de grote binnenplaats en de voorkant van het paleis. Het open, achthoekige gebouw werd in 1855 gebouwd onder leiding van architect Friedrich August Stüler. Vroeger stond er een standbeeld in het midden van de tempel, waarvan wordt gezegd dat het nog redelijk intact begraven ligt in de modder van de kleine karpervijver onder de tempel van Apollo.

staart hij enige tijd naar buiten zonder zich bewust te zijn waarnaar. Hij voelt zijn lichaam trillen. De laatste jaren gingen ze buitengewoon vriendschappelijk met elkaar om. Nu voelt hij dat er een ijsskoude, zakelijke en afstandelijke sfeer is ontstaan. Hij moet het met Esther bespreken. Er is geen uitweg meer mogelijk. Het voelt alsof hij ongewild onderdeel is geworden van een openstaande rekening. Als hij naar de kamer loopt kijkt hij Esther aan die inmiddels met een kop koffie in de donkere relaxfauteuil heeft plaatsgenomen.

'Wat zie jij wit! Heb je wel goed geslapen Johann?'

'Eh ja liefje, natuurlijk. Ik denk dat ik nog wat vermoeid ben van de afgelopen twee dagen in Berlijn. Maak je over mij geen zorgen. Ik ga vanmiddag even naar broeder Christoph, ik heb nog wat met hem te bespreken. Moet ik nog wat meenemen uit het dorp?'

'Nee, liefje... doe geen moeite. Ik heb alles in huis.'

Even overweegt hij Esther te informeren over het telefoongesprek maar tegelijkertijd realiseert hij zich dat hij meer tijd nodig heeft om de opdracht überhaupt met haar te delen.

Von Falkenhagen twijfelt. De prijs is hoog... te hoog.

'Esther...ik eh...'

'Ja wat is er... vertel...?'

'Nee laat maar lieverd...nee het is niet van belang...Ik ga naar boven om nog wat aan de administratie te doen. Ik zie je tegen lunchtijd.'

Terwijl hij nog wat houtblokken in de allesbrander legt gaan zijn gedachten alleen nog uit naar de onmogelijke opdracht die hem te wachten staat. Hij moet zijn medebroeder vanmiddag in een gesprek zien te overtuigen dat zijn radicale plan niet alleen gefundeerd kan zijn op een vrouw die hem op alle fronten tegenwerkt.

"Kasteel Boitzenburg"

Apollotempel

Als de zon langzaam achter het wolkendek verdwijnt treedt de schemer al snel in. Von Arnim loopt naar de grote ontvangsthallen van het kasteel. De hoge wanden en zware kroonluchters van kristalglas zijn verantwoordelijk voor de karakteristieke uitstraling. In de naastgelegen vestibule bij de enorme eikenhouten wenteltrap¹ hangt op ooghoogte een groot gewei van een edelhert dat dienstdoet als kapstok. De graaf pakt zijn hoed en loden jas en loopt naar buiten. Hij realiseert zich dat hij zich moet voorbereiden om van zijn medebroeder in de Koninklijke Kunst het onmogelijke af te dwingen.

Als hij de grote entree van het kasteel achter zich dichttrekt loopt hij via het bordes het grindpad af naar de achterkant waar de paardenstallen zich bevinden. Het kasteel is omringd door een brede gracht die hier op zijn smalst is. Op deze plaats bevindt zich een bruggetje dat de verbinding vormt met de gronden achter het kasteel. Toen ze het kasteel betrokken was het een van de eerste zaken die hij regelde. Een vaste verbinding met het achterland.

Met opgetrokken kraag bestijgt hij moeizaam de in de bosgrond uitgegraven trap. De ruim vijftig oude betonnen treden leiden direct naar de *Apollotempel*. Als hij de trappen bestijgt ziet hij links van hem de twee vakantiehuisjes staan van jachttopziener Peter Goldmann. Op een kleine veertig meter daar vandaan buigt het pad naar de tempel toe. De tempel, een prieel met diverse doorkijken, staat op een van de hoogste punten van de gronden die bij het kasteel horen en biedt een fantastisch vergezicht over de landerijen en bossen.

Niet veel later ziet hij twee gele koplampen zijn kant opschijnen. Het is Johann. Onopvallend schuift hij langzaam zijn manchete omhoog. Drie uur exact! Hij wist dat hij op zijn broeder kon rekenen.

Foto: Apollotempel kasteel Boitzenburg | Uckermark, voormalig Oost-Duitsland.

De Land Rover draait het bospad op en komt tot stilstand op zo'n twintig meter van de *Apollotempel*. Johann weet dat er geen weg terug is. Christoph zal op geen enkele wijze tegenspraak dulden, laat staan een afwijzing. Dan is zijn carrière voorbij. Ook zijn lidmaatschap van de Loge zal per direct worden beëindigd. Een verblijf in het jachthuis "Am Kiecker" op zijn geliefde jachtgebied waar hij nog maar enkele jaren woont, moet dan voor de toekomst uitgesloten worden geacht. Christoph staat op en loopt op hem af.

'Broeder Johann, fijn dat je er bent, laten we even op de betonnen leeuwenbank ga zitten.'

'Eh...voordat je begint en ik het vergeet, de heer Wolff heeft mij gisteren telefonisch benaderd.'

'Wat? Je bedoelt die rechercheur van het politiebureau te Prenzlau?'

'Inderdaad Christoph, die!'

'Wat wil hij? Weet hij iets van...eh...?'

'Je doelt op wat Esther destijds...? Nee, natuurlijk niet.'

'Gelukkig maar broeder Johann, gelukkig maar. Maar eh...waarvoor belde hij dan?'

‘Voor iets waarmee ik je normaal gesproken een plezier zou moeten doen, maar of dat in dit geval ook zo is? Ik betwijfel het.’
‘Ik luister,’ zegt Christoph terwijl hij een sigaar uit zijn doosje haalt.

‘Hij wil namelijk toetreden tot onze Orde van Vrijmetselaren.’

‘Dat meen je niet!’

Het blijft even stil voordat Von Arnim reageert.

Het zou misschien ook zijn voordeel kunnen hebben,’ vervolgt Christoph. ‘Misschien is zijn toetreding wel verstandig.’

‘Hoe bedoel je,’ vraagt Johann verwonderd.

‘Nou, de “*Getande Rand*”, tussen “*Passer en Winkelhaak*”. Dat kan zijn voordelige uitwerking hebben toch? Gezien het feit wat zich in het verleden heeft afgespeeld kan daarmee een niet opgeloste moordzaak nog weleens onopgelost blijven?’

‘Ja, zo had ik het nog niet benaderd, maar dat kan inderdaad weleens in ons voordeel werken. Ik heb Friedhelm Wolff aan de lijn gehad en hij had zijn huiswerk al goed gedaan. Hij had zich al behoorlijk verdiept in de Vrijmetselarij. Ik heb hem gezegd, zoals het mij betaamt, dat jij als Voorzittend Meester van de Loge geïnformeerd gaat worden en dat jij met hem verdere afspraken gaat maken voor een tweegesprek.’

‘Dat is prima Johann, ik zal hem na de drukjacht benaderen.’

‘Nu wil ik het met je hebben over datgene waarom ik je verzocht heb hiernaartoe te komen. Ik hoop dat mijn voorstel wat is geland,’ zegt Christoph.

‘Luister broeder Christoph, je kunt dit niet van mij vragen. Wat is er gebeurd dat je dit wilt. Anders gezegd, dat überhaupt de gedachte bij je opkomt om je te ontdoen van!’

‘Sttt....Stil...zwijg!’

Christoph onderbreekt hem en maant hem de zin niet verder af te maken. Hij maakt een draaiende beweging met zijn vinger in de lucht waarmee hij te verstaan geeft dat er altijd bronnen kunnen zijn die meeluisteren.

‘Ik heb je altijd gesteund! Ondanks dat de oorzaak van deze ellende niet bij mij ligt,’ zegt Christoph terwijl hij voor zich uit staart. Hij beseft dat hij de tijd moet nemen om Johann voor te